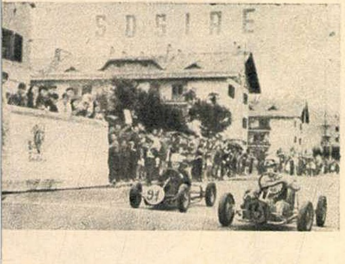

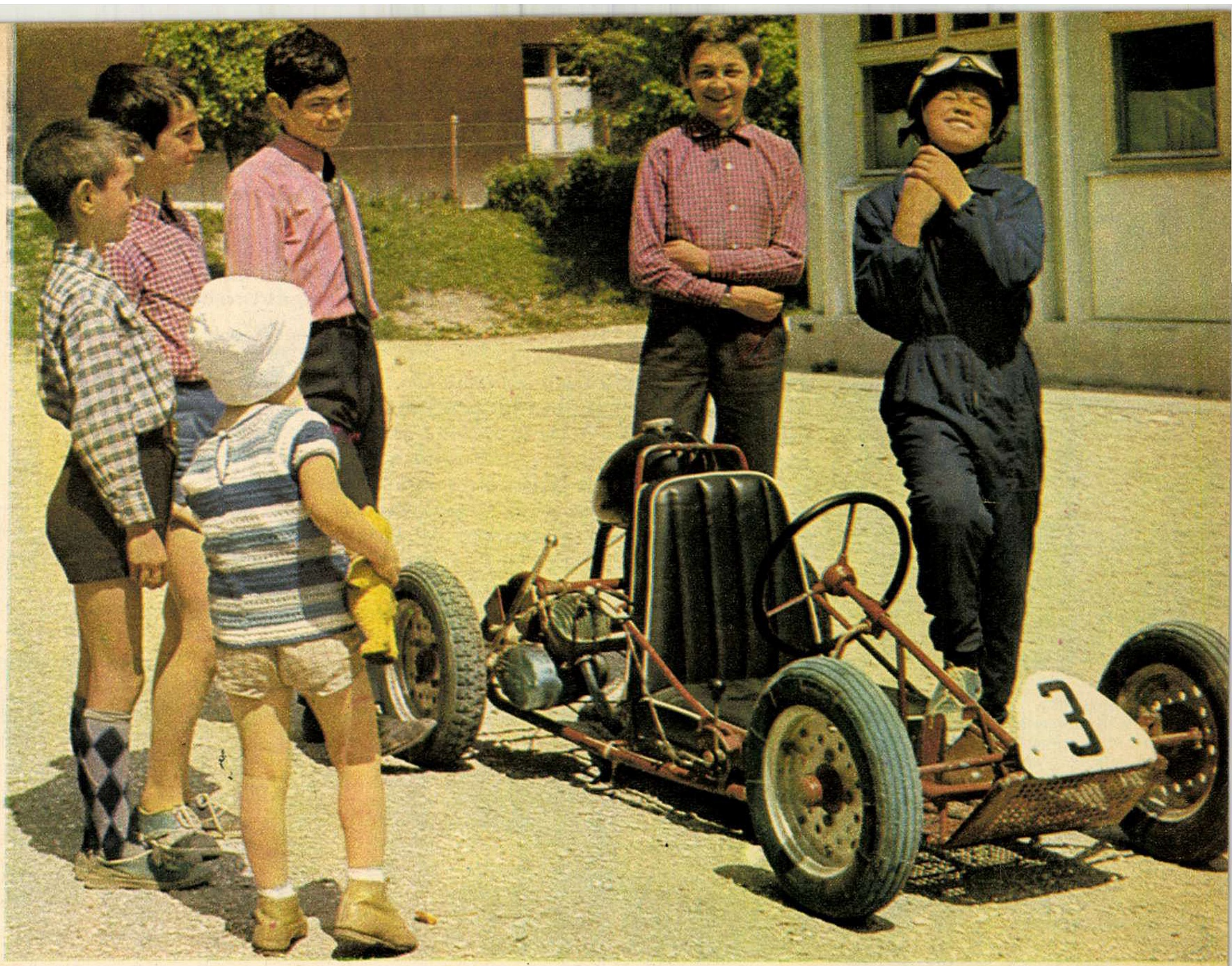

Clasamentul final al campionatului național de carturi, ediția 1970

Seria 50 cmc — băieți:

1.	Iacob Piuko	1'47"1	(Brașov)
2.	Liviu Zecheru	1'54"0	(Buzău)
3.	Adrian Beu	1'56"6	(Sibiu)

Seria 68 cmc — băieți:

1.	Stelian Radu	1'54"5	(Brașov)
2.	Raul Șilimon	1'56"5	(Brașov)
3.	Dan Truță	1'57"3	(Brașov)

Fete:

1.	Lucia Marcu	2'13"4	(Brașov)
2.	Delia Ivașcu	2'13"9	(Neamț)
3.	Clara Torja	2'18"7	(Satu Mare)

Pe echipe a cîștigat reprezentativa județului Brașov.

3..2..1... Start!

Este greu de povestit cu cîtă gravitate, seriozitate și, fără îndoială, emoție s-a desfășurat finala campionatului național de carturi, care a avut loc de curînd la Brașov. 205 copii, din toate județele, au sosit aici, în tabăra special amenajată pentru ei, plini de voioșie, dornici să demonstreze cît sînt de curajoși, îndemînatici, pricepuți. Zilele premergătoare concursului au trecut ca prin vis. Revizuirea carturilor, antrenamentele, recunoașterea pistei — iată numai cîteva dintre grijile care-i apăsau pe micii concurenți. Cu greu erau convinși să facă plimbări, să-și alcătuiască programe distractive. Făceau ce făceau și tot pe lîngă nărăvașii lor «cai» se învîrteau. Campionii de anul trecut, adesea solicitați să-și povestească «memoriile», deveneau tot mai nervoși, mai îngrijorați. Iată și ziua concursului. Nimic nu este uitat. Casca de pilot, costumul special confecționat, ochelarii — toate accesoriile au intrat în drepturile lor. Arbitrii, cuprinși și ei de nerăbdare, își consultă cronometrele. Pe traseu, la curbele mai periculoase sînt încă o dată aranjate... paiele. Ele pot deveni un culcuș moale, pe care, ce-i drept, nu și-l dorește nimeni. 3—2—1—Start! Și primele carturi pornesc cu o viteză neașteptată. Numeroșii spectatori (veniți să asiste la concurs cu riscul de-a înfrunta ploaia) sînt surprinși de priceperea micilor conducători, de ambiția fiecăruia de a învinge. Chiar și atunci cînd motorul — ca în orice astfel de competiții — începe să «tușească» sau se lenevește, nimeni nu este descurajat. Face orice ca să ajungă la «Sosire». Și, de fapt, aceasta a și fost intenția întrecerii. Să-i facă pe copii să fie dîrji, perseverenți, curajoși. Și, după cum ne-am convins noi cei care am fost de față, au reușit.

ELENA MĂNESCU

Foto: GH. CUCU

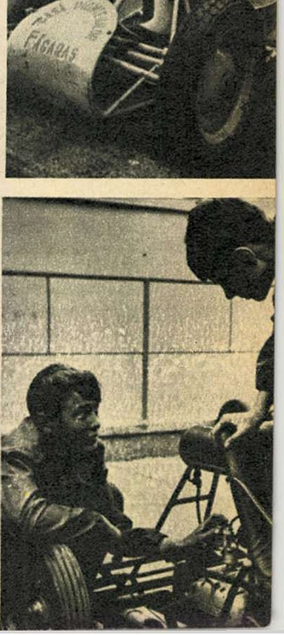

PRETUTINDENI TRAIESC COPII

Cu cîtva timp în urmă, orașul de pe malurile Nevei a fremătat zile în șir
de elanul și voioșia copiilor,
de cîntece și marșuri pionierești.
Intrat în istorie ca un simbol — vatră a Revoluției,
pildă de eroism și abnegație în Marele război pentru Apărarea Patriei —
orașul lui Lenin,
cu impresionantele sale monumente și locuri istorice,
a constituit o sărbătorească arenă a pionieriei,
în care și-au dat întîlnire copii de pe întreg cuprinsul Uniunii Sovietice.
Ei au cinstit astfel
memoria marelui conducător al proletariatului,
de la nașterea căruia s-au împlinit în aprilie 100 de ani.
În orașul ce evocă cel mai pregnant
personalitatea lui Vladimir Ilici, a avut loc în acele zile
cea de a IV-a Adunare unională a pionierilor sovietici.
La Adunare, care a cuprins diverse manifestări
(mitinguri, marșuri, vizite, spectacole etc.) au luat parte
ca invitați și reprezentanți ai organizațiilor pionierești din Bulgaria,
Cehoslovacia, Cuba, R.D.G., Mongolia, Polonia, România, Ungaria.
Prezent la fața locului, un redactor al nostru
a solicitat gazetei «Pionerskaia Pravda» acest fotoreportaj.

LENING

29 iunie 1970.
Palatul pionierilor din orașul-erou Leningrad îi primește pe cei 1023 de pionieri-delegați, reprezentanți ai celor 23 de milioane de colegi, la cea de a IV-a Adunare Unionala a pionierilor sovietici, (al patrulea SLIOT) dedicată aniversării unui secol de la nașterea lui Vladimir Ilici Lenin.

Unul din milioanele de urmași ai lui Vladimir Ilici Lenin, arătîndu-ne mandatul de delegat.

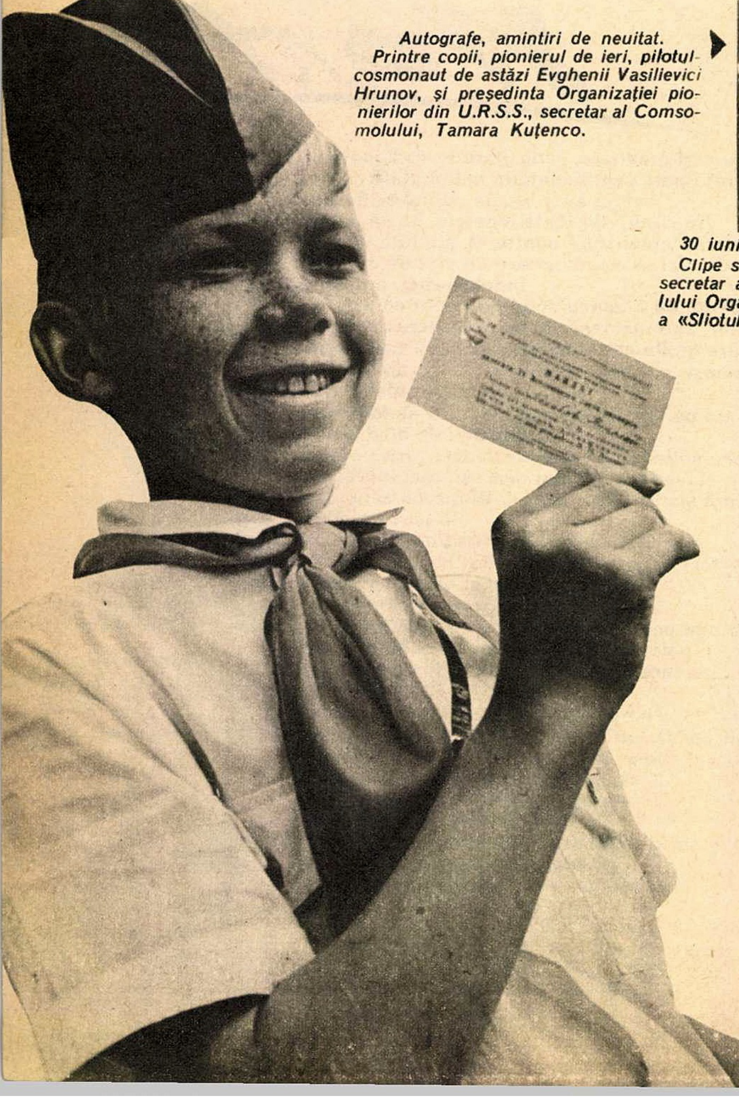

Autografe, amintiri de neuitat.
Printre copii, pionierul de ieri, pilotul-cosmonaut de astăzi Evghenii Vasilievici Hrunov, și președinta Organizației pionierilor din U.R.S.S., secretar al Comsomolului, Tamara Kuțenco.

30 iunie 1970.
Clipe solemne în istorica Piață a Palatului de iarnă. Primul secretar al Comsomolului leninist, Tiajelnicov, acordă drapelului Organizației pionierilor din U.R.S.S. eșarfa sărbătorească a «Sliotului». Adunarea unională este deschisă.

Participanții la adunare au fost primiți de către Alexandr Alexandrovici Sizov, primarul Leningradului, care le-a vorbit despre trecutul, prezentul și viitorul acestui frumos oraș.

СОЮЗНАЯ
ОРГАНИЗАЦИЯ
В.И. ЛЕНИНА

Fotografii de V. GUSEVA

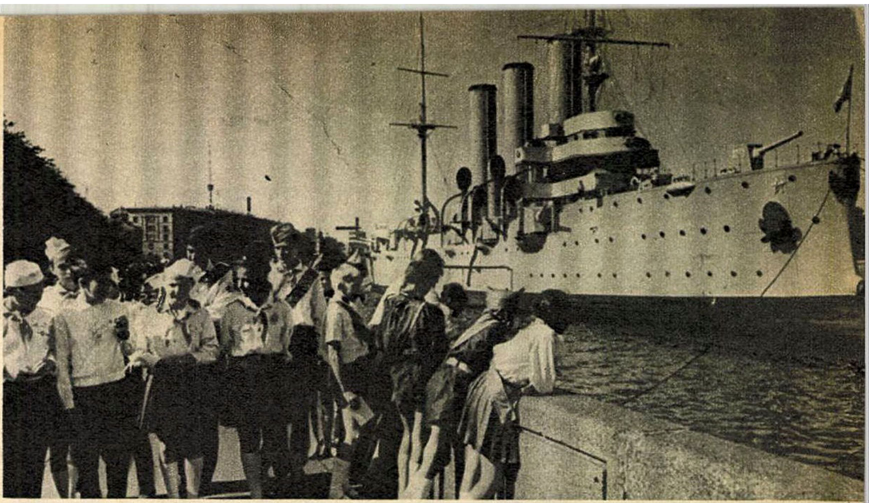

◀ Unul dintre cele 24 de chipuri ale copiilor, distinsi pentru fapte exceptionale, pentru muncă vitează, de către Sovietul Suprem al U.R.S.S. cu «Medalia jubiliară a centenarului V.I. Lenin».

Vizitînd crucișătorul-muzeu «Aurora». ▲

RAD'70

Tibor Lakatos, secretarul general al CIMEA, discutînd cu un grup de delegați la adunare. ▲

◀ Daruri
și
mesaje ale
pionierilor
din
republicile
unionale
către
cel
de al 4-lea
«Sliot».

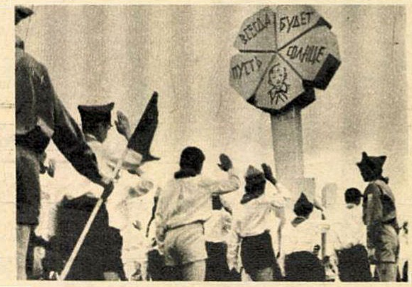

▲ Printre oaspeții de onoare ai Adunării s-au aflat personalități proeminente. În fotografie, o intîlnire între pionieri și mareșalul Bagranian, erou al Uniunii Sovietice, inițiator al jocurilor militare «Zarnița», organizate de gazeta «Pionerskaia pravda».

Adunare pionierească la Coliba și monumentul de la Razliv. ▼

▲ Farmecul policrom al cîntului și dansului din republicile unionale și autonome, prezență exuberantă și fascinantă a «Sliotului».

▲ Totdeauna va fi soare... Totdeauna va fi cer... Totdeauna va fi mama... Totdeauna voi fi eu...

Sînt cuvintele, în traducere literală, ale unui vechi cîntec de speranță, născut în umbra războiului, cîntec ce a inspirat acest original monument, «Floarea vieții», construit de către pionierii din Leningrad, pe dramaticul «Drum al vieții», drum creat in 1942 sub blocadă pentru a realiza — peste lacul Ladoga — legătura orașului cu țara.

Clipe, intîlniri, alte intîlniri de neuitat, in taberele pionierilor din complexul Zelinogorsk, la plajele Golfului Finic. ▲

3 iulie 1970.

La Monumentul dezvelit la împlinirea unui secol de la nașterea lui V.I. Lenin, cei 1023 de delegați, în numele întregii organizații se angajează a urma neabătuți poruncile lui Lenin, a participa cu entuziasm la «Marșul unional al detașamentelor pionierești — MARȘRUT 50», dedicat aniversării în 1972, a semicentenarului înființării Organizației lor de pionieri, purtînd numele și decorată cu ordinul Vladimir Ilici Lenin. ▼

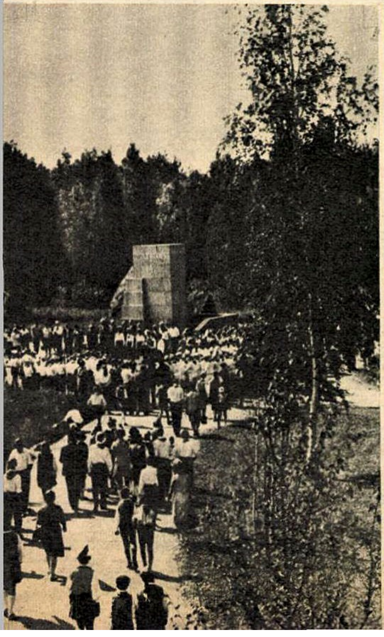

La Peskariovskoe Klabișe, necropolă comună a celor 400 000 de leningrădeni căzuți în apărarea Leningradului, cortegiul cravatelor roșii a adus omagiul vibrant al recunostintei și neuitării. ▼

VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT

⑦

EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: ÎN TIMP CE PATRU DINTRE BANDIȚI CERCETEAZĂ SUBTERANUL ÎN CĂUTAREA TEZAURULUI, UNUL DINTRE EI ÎI PĂZEȘTE PE EXPEDIȚIONARI. ACEȘTIA ÎL ȚIN DE VORBĂ ȘI ANDI, AJUTAT DE RADU, REUȘEȘTE SĂ PĂRĂSEASCĂ TABĂRA ȘI SĂ PORNEASCĂ SPRE SAT AGĂȚAT DE GÎTUL ȘI SPINAREA LUI HĂPĂILĂ, FĂRĂ CA BANDITUL SĂ-L OBSERVE. IONUȚ ÎI OFERĂ BANDITULUI PRESUPUSUL PLAN AL SUBTERANULUI, PRIMIND ÎN SCHIMB CUVÎNTUL DE ONOARE AL ACESTUIA CĂ DUPĂ CE VOR PUNE MÎNA PE TEZAUR, ÎI VOR LĂSA LIBERI.

Scenariu: **CONSTANTIN DIACONU** Desene: **PUIU MANU**

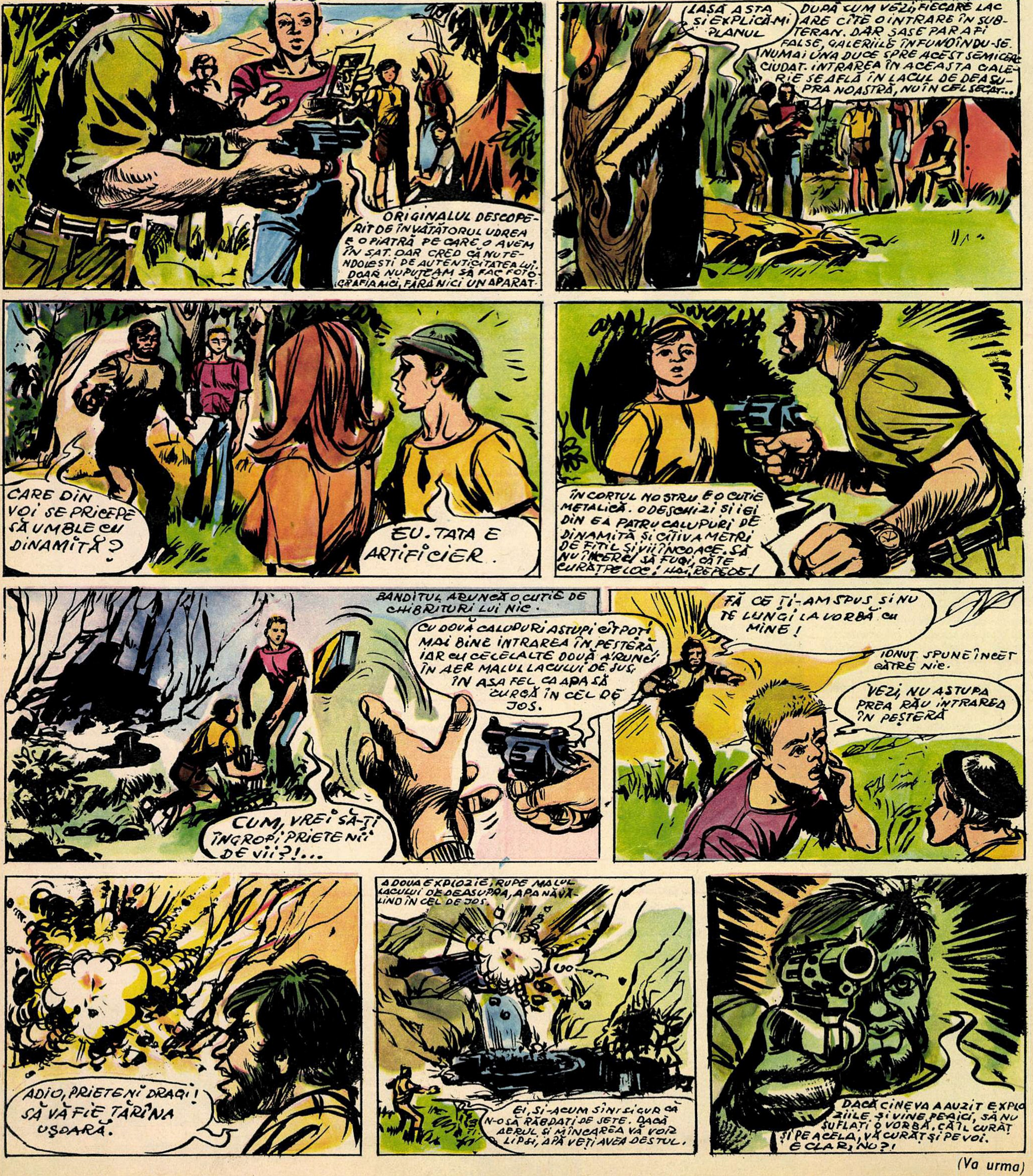
ORIGINALUL DESCOPERIT DE ÎNVĂȚĂTORUL UDREA E O PIATRĂ PE CARE O AVEM ÎN SAT. DAR CRED CĂ NU TE-NDOIEȘTI DE AUTENTICITATEA LUI. DOAR NU PUTEAM SĂ FAC FOTOGRAFIA AICI, FĂRĂ NICI UN APARAT.
LASĂ ASTA ȘI EXPLICĂ-MI PLANUL
DUPĂ CUM VEZI, FIECARE LAC ARE CÎTE O INTRARE ÎN SUBTERAN. DAR ȘASE PAR A FI FALSE, GALERIILE ÎNFUNDÎNDU-SE. NUMAI UNA DUCE SPRE ACEST SEMICERC CIUDAT. INTRAREA ÎN ACEASTĂ GALERIE SE AFLĂ ÎN LACUL DE DEASUPRA NOASTRĂ, NU ÎN CEL SECAT...
CARE DIN VOI SE PRICEPE SĂ UMBLE CU DINAMITĂ?
EU. TATA E ARTIFICIER.
ÎN CORTUL NOSTRU E O CUTIE METALICĂ. O DESCHIZI ȘI IEI DIN EA PATRU CALUPURI DE DINAMITĂ ȘI CÎȚIVA METRI DE FITIL ȘI VII ÎNCOACE. SĂ NU ÎNCERCI SĂ FUGI, CĂ TE CURĂȚ PE LOC! HAI, REPEDE!
BANDITUL ARUNCĂ O CUTIE DE CHIBRITURI LUI NIC.
CU DOUĂ CALUPURI ASTUPI CÎT POȚI MAI BINE INTRAREA ÎN PEȘTERĂ, IAR CU CELELALTE DOUĂ ARUNCI ÎN AER MALUL LACULUI DE SUS, ÎN AȘA FEL CA APA SĂ CURGĂ ÎN CEL DE JOS.
CUM, VREI SĂ-ȚI ÎNGROPI PRIETENII DE VII?!...
FĂ CE ȚI-AM SPUS ȘI NU TE LUNGI LA VORBĂ CU MINE!
IONUȚ SPUNE ÎNCET CĂTRE NIC.
VEZI, NU ASTUPA PREA RĂU INTRAREA ÎN PEȘTERĂ
ADIO, PRIETENI DRAGI! SĂ VĂ FIE ȚĂRÎNA UȘOARĂ.
A DOUA EXPLOZIE RUPE MALUL LACULUI DE DEASUPRA, APA NĂVĂLIND ÎN CEL DE JOS.
EI, ȘI ACUM SÎNT SIGUR CĂ N-O SĂ RĂBDAȚI DE SETE. DACĂ AERUL ȘI MÎNCAREA VĂ VOR LIPSI, APĂ VEȚI AVEA DESTUL.
DACĂ CINEVA A AUZIT EXPLOZIILE ȘI VINE PE AICI, SĂ NU SUFLAȚI O VORBĂ, CĂ ÎL CURĂȚ ȘI PE ACELA, VĂ CURĂȚ ȘI PE VOI. E CLAR, NU?!

(Va urma)

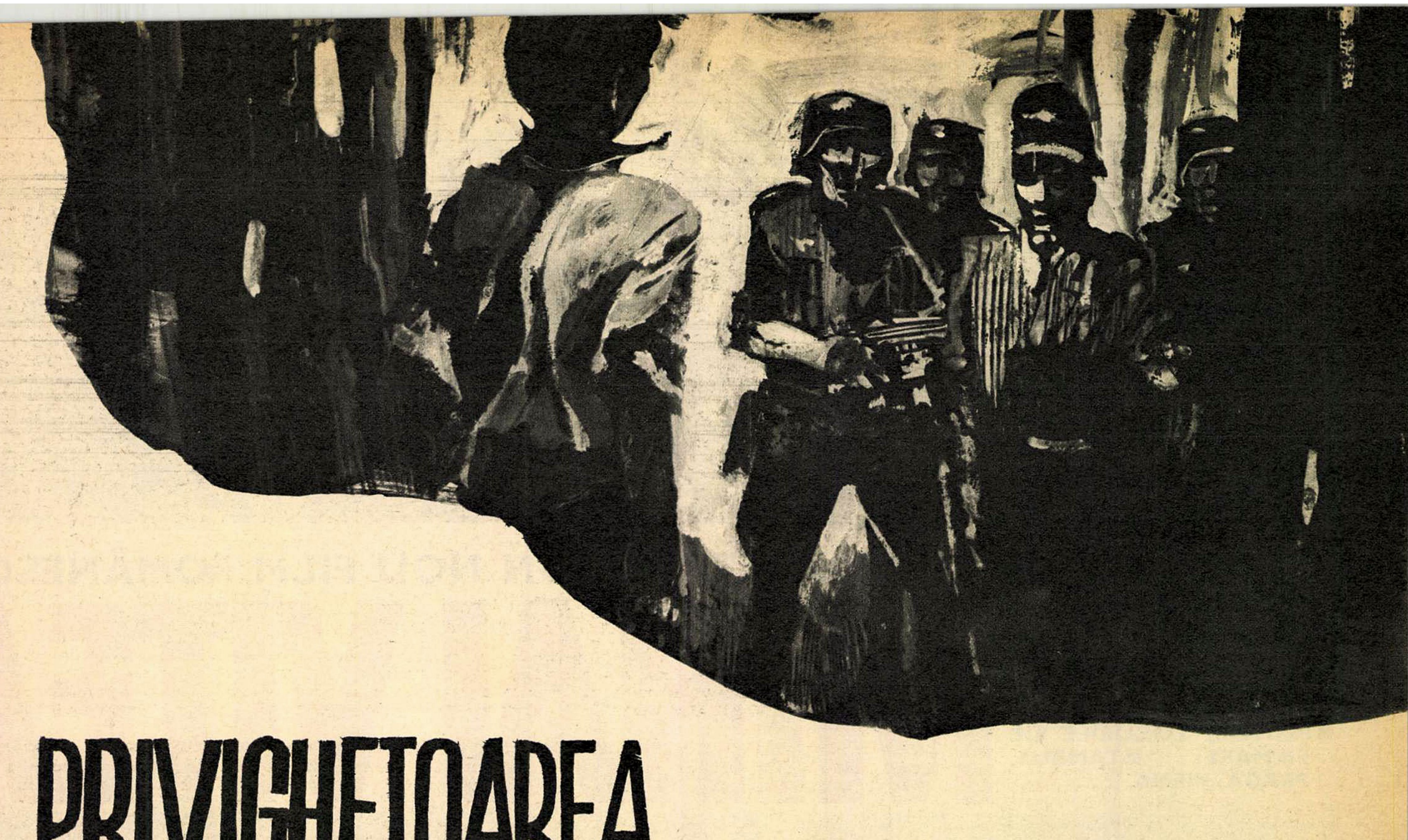

PRIVIGHETOAREA

POVESTIRE DE

CĂLIN GRUIA

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

Cele cîteva case care scăpaseră de prăpădul artileriei stăteau cu ușile și ferestrele deschise. În sat nu era nimeni. Oamenii se refugiaseră. Ion Ion intră în ogradă, ferit de doi nuci răniți de schije. Era noapte și sus treceau încrucișîndu-se obuze luminoase. Băiatul găsise un pistol mitralieră și voia să învețe să tragă. Coborî în pivniță. Inima îi zvîcnea ca o pasăre. Se temea de pistol. Cu toate astea îl întinse și ochi lumînarea pe care o aprinsese în fundul pivniței. După aceea închise ochii și apăsă pe trăgaci. Rafala îl înspăimîntă. Lumînarea se stinse. «Am nimerit-o!» își spuse. După ce i se mai potoliră bătăile inimii ieși din pivniță. Nici nu făcu trei pași și se pomeni înșfăcat de la spate, de o mînă aspră, și împins pe o uliță, apoi pe alta pînă în poarta cimitirului. Acolo, cineva îi vorbi stricat românește,dar pe înțeles.

— Nu te teme, băiete. N-o să-ți facem nimic. Hans, dezarmează-l.

Hans îi smulse pistolul și-l căută prin buzunări și prin sîn. Găsi un măr domnesc. Și după ce se convinseră că n-are ascuns în el nici o grenadă, i-l dădură, întrebîndu-l:

— Ce cauți noaptea prin sat?

— E satul meu.

— Te-a trimis cineva?

— Nu. Am fost să-l văd pe tata. E mort. Și îngropat în grădină.

— Și nu te temi noaptea?

— Ba da, dar ce să fac? Trebuie să vorbesc cu el.

— Morții nu vorbesc!

— Ai noștri vorbesc! Pun urechea pe mormînt și ascult.

— Dar pistolul?

— L-am găsit pe drum.

— Dacă nu spui cine te-a trimis, te împușcăm. Cîți ani ai?

— Zece.

— Tu știi unde sînt întăriturile, tranșeele românilor?

— Cum să nu știu.

— Dar drumul prin pădure?

— Cu ochii închiși.

— Ne duci pînă-n spatele tranșeelor românești?

— Nu, domnule.

— Hans, dă-i douăzeci de lovituri.

Ion Ion se zvîrcoli, mușcă din pămînt,apoi leșină de durere. «Toarnă-i un pic de coniac, Hans». Ion Ion scuipă și se ridică din leșin.

— De ce mă bateți?

— Hans dă-i o ciocolată. Ei, ne arăți drumul?

— Să mă gîndesc.

Ofițerul și subofițerul își aprinseră lulelele și le acoperiră cu podul palmelor. Într-un tîrziu Ion Ion spuse:

— Vă arăt.

Ofițerul se ridică și dispăru undeva, în dosul bisericii. Hans îl prinse pe băiat de guler. Nu trecu mult și ofițerul se întoarse cu o mulțime de soldați înarmați. Lui Ion Ion i se făcu inima cît un purice. Ofițerul care știa românește dădu ordin în limba germană. Apoi i se adresă lui:

— Ascultă, băiețaș, dacă încerci să ne înșeli te ucidem ca pe un cîine.

Ion Ion nu răspunse,ci porni. Ocoli cimitirul, intră într-o rîpă și de-acolo se îndreptă spre pădure. După o vreme în pădure se făcu o răscruce de drumuri. Ion Ion socoti ceva în gînd și apucă pe unul din ele. Din cînd în cînd se uita îndărăt. Coloana care-l urma părea fără sfîrșit. Ion Ion nu știa ce va trebui să facă mai departe. La intervale egale ofițerul îi oprea pe toți, scotea o hartă, o busolă, o lanternă camuflată apoi iar dădea ordin de marș. Băiețașului i se muiau picioarele. În pădure se auzeau glasuri de păsări. Și, deodată recunoscu glasul privighetorii. Cînta din toată inima și cîntecul ei era vesel și fermecător... Tot așa cîntase și în noaptea aceea groaznică. Cîntase în teiul din fundul grădinii, cînta și nu mai sfîrșea. Cînta cu toate glasurile ca la o serbare a zînelor. Cum putea fi atît de veselă?! O fi ea, privighetoare aceea? Și lui Ion Ion începură să-i joace pe dinainte copacii. Parcă-l vedea pe taică-su cu piciorul de lemn înfipt în pămîntul grădinii ținînd vaca cu amîndouă mîinile de grumaz. Soldații fasciști trăgeau de el să-l desprindă ca să-i ea vaca, dar el rămînea neclintit. Pînă la urmă au tras cu pistoalele. Gloanțele au trecut prin trupul tatălui său și prin al vacii. După aceea soldații au făcut un foc mare și-au mîncat vaca. A doua zi Ion Ion l-a îngropat pe taică-su în grădină, ajutat de doi bătrîni care treceau prin sat. Și privighetoarea iar a cîntat pînă tîrziu și Ion Ion a plîns în podul casei peste o grămadă de fuioare de cînepă.

— Ei, băiețaș, se auzi glasul ofițerului. Ce-i cu tine?

— Mă dor picioarele și-mi vine să plîng. Mi-am adus aminte de tata.

— Ai timp să-l jelești. Acum e tîrziu. grăbește-te.

— O să ne dea de gol privighetoarea asta. Merge cu noi. Alungați-o.

— O mulțime de bulgări porniră spre copacul în care cînta. Și pasărea amuți. Mai era puțin și aveau să iasă din pădure. Se zărea un deal ca o spinare uriașă de zimbru. Fasciștii mergeau în vîrful picioarelor în formație de luptă, numai ochi și urechi. Se bănuiau întăriturile românilor.

Ofițerul făcu un semn, apoi altul, apoi altul. Trupa înlemni. După aceea îl căută pe Ion Ion. Dar băiatul o rupsese de fugă spre pozițiile române strigînd din toate puterile:

— Vin nemții! Vin nemții! Vin nemții!...

Din tranșeele noastre răspunseră mitralierele și brandurile. Fasciștii începură și ei să tragă. Ion Ion simți că se prăbușește undeva.

În zori își veni în fire. Află că incursiunea fascistă fusese zdrobită. Lîngă el stătea comandantul unității române și medicul. Comandantul semăna cu tatăl său. În jur era liniște, cald și bine. Într-un copac apropiat începu să cînte privighetoarea și cerul era luminos și Ion Ion povestea încet și rar întîmplarea...

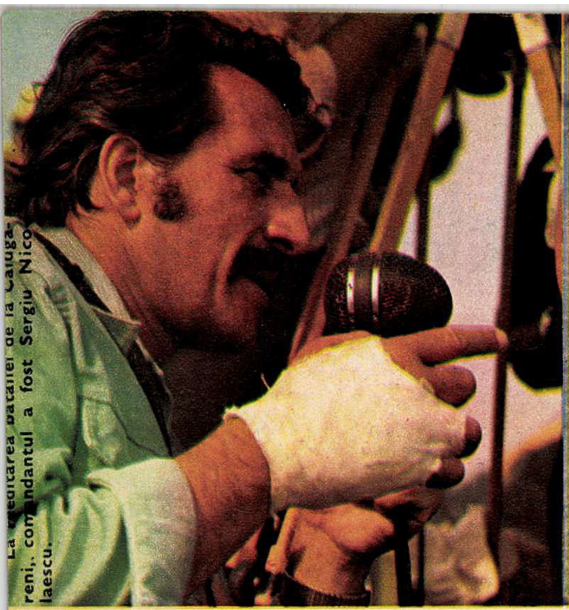

La reeditarea bătăliei de la Călugăreni, comandantul a fost Sergiu Nicolaescu.

Doi sfetnici credincioși: Baba Novac (Cornel Gîrbea) și Preda Buzescu (Florin Piersic).

- LA FILMĂRI PARTICIPĂ 8 000 OSTAȘI ȘI SÎNT FOLOSITE 5 000 ARMURI, 10 000 SULIȚE!
- 120 DE ACTORI DUBLAȚI DE 24 CASCADORI
- PRINTRE LOCURILE DE FILMARE: ISTAMBUL, PRAGA, VIENA

PE PLATOURI UN NOU FILM ROMÂNESC

MIHAI VITEA

Mihai Viteazul la Călugăreni, despre care se spune în cronică: ...el încă își strînse toți boiarii și toți căpitanii și ieșiră întru întimpinarea lor de față (a turcilor, n. r.). Și aciiși Mihai vodă... înfrînseră pre turci înapoi.»

O lovitură cumplită: armata otomană, în frunte cu Sinan Pașa, este aruncată în mlaștină.

Cal și călăreț abia se zăresc în goana lor pe întinsul cîmpiei. Ne aflăm în ajunul luptei de la Călugăreni. Atît în tabăra română cît și în cea otomană, domnește încordarea dinaintea marii furtuni. Privim mulțimea ostașilor, a cailor, a armelor răspîndite pe cîmpie și, pentru o clipă, ni se pare că ne aflăm atunci și acolo, în ajunul marii victorii a lui Mihai Viteazul. Ne aduce la realitate o voce puternică:

— Atențiune, filmăm!

Este comanda regizorului *Sergiu Nicolaescu*. Acesta, de pe un podium întocmit ad-hoc, face un ultim tur de orizont, în timp ce macaraua ridică operatori și aparate la cea mai bună înălțime pentru filmat.

— Atențiune, atacați! se aude din nou vocea regizorului.

O cavalcadă uriașă se revarsă sub bolta fierbinte a cerului de vară. Săbii și suliți se rotesc lovind în dușmani. Călăreții se prăvălesc la pămînt. Totul e învăluit într-un nor de fum. Aparatul de filmat surprinde toată această dramatică încordare umană. Sergiu Nicolaescu este nu numai sufletul filmului, dar și comandantul acestei oștiri. Scena se reia o dată și încă o dată

Foto: A. MIHAILOPOL și GH. CUCU

sub arșița nemiloasă a soarelui. Îmbrăcămintea ostașilor este grea, caii, actorii și figuranții sînt plini de transpirație. Trebuie să depună eforturi deosebite pentru a realiza ceea ce se așteaptă de la ei. Dar nimeni nu crîcnește. Se filmează din mereu alte și alte unghiuri. Apoi se schimbă locul bătăliei. Sus, pe dealuri, apoi în mlaștini unde avem prilejul să-l vedem pe însuși Sinan Pașa (interpretat de *Nicolae Secăreanu*). Se filmează fără întrerupere. Soarele continuă să urce. Aerul este greu, dar nimeni nu șovăie. Acum se filmează o luptă corp la corp. Iată-l pe Preda Buzescu, bărbat mîndru, netemător. Își face loc, neînfricat, prin rîndurile dușmanului. (Interpret: *Florin Piersic*). Glasul regizorului rostește comandă după comandă. Filmările continuă. Soarele se pregătește acum să pornească spre asfințit. În sfîrșit se aude semnalul de oprire.

AMZA PELEA POVESTEȘTE „CUTEZĂTORILOR" DESPRE ROLUL MIHAI VITEAZUL

— Într-un fel, mă socotesc și eu un cutezător — ne spune cunoscutul actor — pentru că rolul pe care-l interpretez este complicat și a trebuit să depășesc multe dificultăți. Trebuia să interpretez un personaj cu o biografie anume, o personalitate gigantică, cu un puternic ecou în sufletul nostru. Mihai Viteazul nu este un personaj pierdut undeva, în negurile istoriei. De el, dacă facem socoteala, ne despart, aproximativ șapte generații. În luna august se împlinesc 350 de ani de la bătălia de la Călugăreni. Un ultim descendent al său ar fi putut filma aici. Cu datele pe care le aveam trebuia să reconstitui acest destin complex care a ars scurt, pentru o cauză nobilă — idealul Unirii — program care depășea mult înțelegerea contemporanilor. Cînd am filmat la Istambul am văzut Palatul sultanilor, un edificiu care și-a păstrat grandoarea de odinioară, cînd reprezenta puterea Porții otomane. Asupra mea, om al secolului XX, a făcut o neobișnuită impresie. M-am gîndit atunci ce forță trebuie să fi avut Mihai Viteazul, omul care a îndrăznit să înfrunte această forță în plină expansiune, în fața căreia se plecau atîtea mari puteri. Ce ardență neobișnuită trebuie să fi avut!

AZUL

Sigismund Bathory, pe care-l interpretează Ion Besoiu, este un personaj cu care Mihai Vodă s-a întîlnit nu o dată în acțiunile sale diplomatice, dar și pe cîmpul de luptă de la Gorăslău.

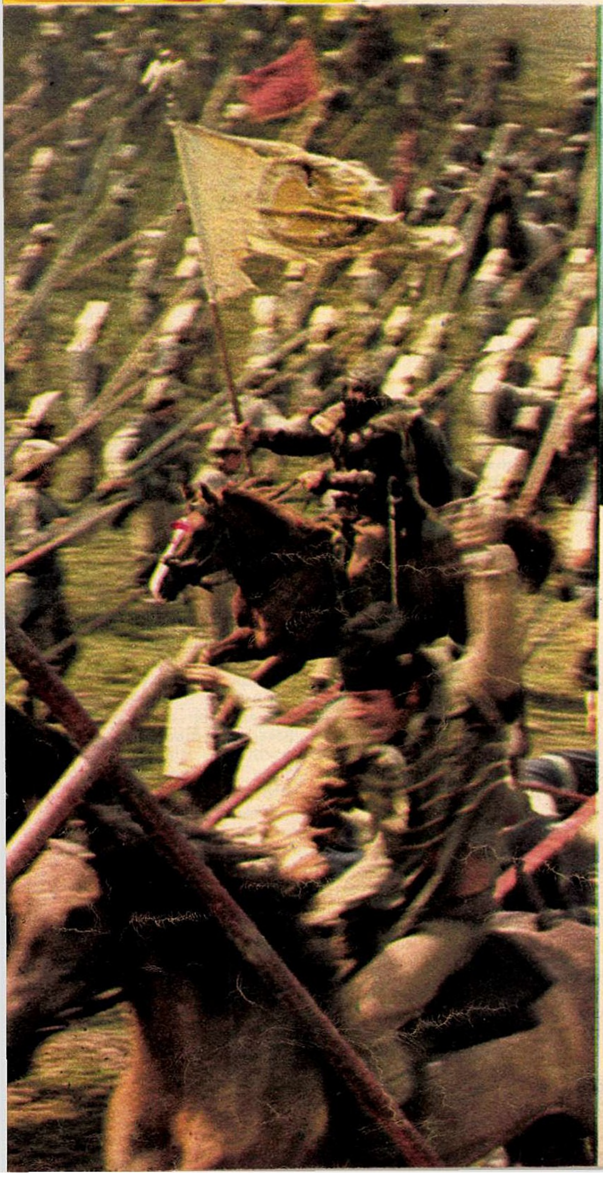

Alexandru Herescu într-un rol romantic.

Acum îmi dați dreptate cînd spun că interpretarea unui asemenea rol presupune cutezanță?

— *V-am văzut călărind, trecînd prin foc și sabie ca un ostaș încercat, nedublat de nici un cascador. Și aceasta este o cutezanță. Cum ați reușit?*

— În general, în timpul filmărilor n-am fost dublat de cascadori decît arareori. Am învățat să călăresc și am făcut multe exerciții de luptă și echitație. Toate acestea mi s-au părut fleacuri. Important a fost pentru mine să redau viața interioară a domnitorului, care să meargă într-un crescendo de-a lungul celor două serii. Dacă am reușit sau nu, se va vedea.

— *Care momente din film le-ați îndrăgit cel mai mult?*

— Momentul de după Mirăslău, cînd Mihai se află la Praga, la curtea împăratului Rudolf, așteptînd sprijinul acestuia. Mihai a pierdut totul, e învins, sărac, fiul i-a pierit în luptă, iar doamna Stanca s-a îndepărtat de el. Zilele trec una după alta și împăratul Rudolf întîrzie să-l primească. Dar nici o clipă încrederea în cauza sa nu-l părăsește pe Mihai. El nu-și mai aparține, aparține istoriei. Mai există o secvență-cheie care-mi place, momentul încoronării, desăvîrșirea programului, căruia domnul și-a dedicat viața. Dar, în curînd, pe ecrane se va vedea totul.

POVESTEȘTE SERGIU NICOLAESCU

— Filmul nostru se apropie de sfîrșit. Primul tur de manivelă l-am tras exact acum un an. Am filmat, continuu, vara și iarna, pe ploaie și ninsoare, pe viscol și zăduf. Am ținut mult la respectarea adevărului istoric, de aceea am filmat chiar pe locurile în care a trăit și a luptat Mihai Viteazul. Numai ceea ce a fost strict necesar am filmat în interior. Pentru film, actorii au devenit sportivi de performanță, executînd sărituri de pe cal, peste căruțe, fără teamă de foc. (Ceea ce nu ne mărturisește regizorul este că el însuși interpretează în film rolul lui Selim, o căpetenie turcească, și că în această calitate realizează performanțe sportive care stîrnesc admirația). La început, era vorba ca filmul să fie o coproducție. S-a renunțat la această idee. Rolul lui Mihai a fost disputat de mari actori ai lumii. Cunoscînd scenariul, Kirk Douglas, Richard Burton și chiar o supervedetă ca Orson Wells au acceptat să joace în filmul nostru. Eu l-am ales însă pe Amza Pelea și sînt sigur că n-am greșit.

Întrerupem convorbirea, fiindcă în această clipă ne-au înconjurat cascadorii. Acești anonimi ai ecranului, al căror nume nu-l vedem pe generic, sînt perso-

B. CARAGIALE

(Continuare în pag. 15)

ROMAN FOILETON

OPERAŢIUNEA „HERCULE"

de OVIDIU ZOTTA

O DESCOPERIRE EXTRAORDINARĂ

— Atunci, să mergem! spuse mîndru Tiberică. Discutăm la faţa locului. Va trebui să urcăm cîţiva paşi. Avanti, ragazzi!

Cei cîţiva paşi se dovediră a fi de fapt cîteva sute, dar băieţii urcară fără proteste, atraşi de mirajul descoperirii lui Tiberică. Abundau exclamaţiile de bună dispoziţie: «Subteranul...» «le-o luăm bandiţilor înainte...», «pe chestia asta ar trebui să turnăm un film nou!» Tiberică Adamescu încuviinţa, strălucind de bucurie, şi la un moment dat trase această concluzie: «Nu trebuie să vă miraţi. Din moment ce am intrat Eu în joc, e normal ca unele lucruri să se schimbe!»

Doctorul Palaghiţă declamă ursuz:

— O, zei, care din voi se amuză făcînd nişte firi inocente să intre în jocul acesta? De umblet hai-hui, picioarele încep să mă doară, dar jur că-n curînd nu ăsta va fi necazul cel mare!

— Are dreptate, spuse cu îngrijorare Eschimosul, propun să ne întoarcem în tabără! Am făcut tot ce ne-a stat în putinţă dar, vorba lui Palaghiţă, care ştie el ce spune, situaţia s-a complicat, sîntem depăşiţi de importanţa lucrurilor, de ce să riscăm? Hai, doctore, dă comanda de întoarcere.

— Silenţium! bombăni Palaghiţă. Eu n-am spus nimic din tot ce ai afirmat tu. Mă refeream doar la aspectul ilogic al împrejurării.

— Păi tocmai. Din moment ce recunoşti că nu e logic ce facem. de ce să mai insistăm?

— Nu e logic, dar e estetic! mîrîi Palaghiţă. Crezînd că mă situez pe aceeaşi poziţie cu tine, faci o gravă eroare de fond. Pe scurt, în timp ce pe mine lucrurile mă neliniştesc din punct de vedere filozofic, ţie pur şi simplu ţi-e frică! Observi nuanţa?

— Dacă începi aşa... bombăni Eschimosul. Care nuanţă??

Se apropiau de un perete granitic, ale cărui grăunţe de curaţ străluceau în bătaia soarelui.

— Ei, Tiberică, încă n-am ajuns în secolul 16? zise Marius, posomorît, de cînd tot mergem, îmi vine să cred că am trecut şi de căderea Bizanţului!

— Priviţi, zise emoţionat Adamescu. E acolo! La baza peretelui creştea un tufăriş des, prin care, dacă priveai cu atenţie, puteai observa o pată întunecoasă.

— Cu caii ce facem? zise Fred Apostolescu.

— Deocamdată, îi priponim aici, hotărî Marius. Cred că nici noi nu trebuie să intrăm cu toţii. Să rămînă cineva, pentru orice eventualitate. Ce zici, Prinţesă?

— De ce tocmai eu? se supără acesta.

— Pentru că, în afară de mine, numai tu ştii *totul*, zise Marius.

— Crezi că e o plăcere să stai singur aici...

Eschimosul oftă dispreţuitor:

— Nu stai prea bine cu nervii! În fine, dacă nu se poate altfel... am să rămîn eu cu tine! Eşti mulţumit?

— Ce spirit de sacrificiu are ăsta! rîse Marius. Bine, rămîneţi voi amîndoi. La nevoie, ştiţi ce aveţi de povestit dacă ni se întîmplă ceva.

Intrară cu precauţie în tufăriş, fiecăruia îi era teamă, dar toţi păreau foarte curajoşi. Pata întunecată se dovedi a fi doar capătul unei trecători foarte înguste, deasupra căreia brazii aproape îşi uneau crengile.

— Pe unde se intră în subterană? întrebă Marius.

— Păi, am şi intrat, zise şovăitor Tiberică.

— Nu înţeleg...

— Asta e subterana!

— Asta e sub...?! zise Marius, năucit. Ti-be-ri-că, asta e o trecătoare, tu ai vorbit de o subterană, vezi dicţionarul, subterană = cale de acces pe sub pămînt, săpată de mîna omului.

— E trecătoare, dar seamănă... cu o subterană! zise şovăitor Tiberică. De ce te legi de cuvinte? Subterană i-am zis eu, fiindcă sună mai frumos, mai tainic! În orice roman de aventuri se găseşte cîte-o subterană!

— În cazul ăsta, lecturile tale nu sînt de invidiat.

Deznădăjduit, Marius se lăsă să cadă în şezut, ca un sac:

— Uite după cine mă iau, uite în cine îmi pusesem toate speranţele! Doctore, spune ceva în stil antic, să mă calmez!

Palaghiţă ridică solemn braţele, a invocaţie:

— O, voi zei şi voi muze...

Deodată, duse mîna la ureche ca pentru a recepţiona mai bine din depărtări o comunicare importantă:

— Poftim? O, voi, zei... Cum aşa?! Îmi interziceţi? Bine. Dar vă previn că asta nu-i o purtare olimpică!

Şi adresîndu-se, necăjit, băieţilor:

— Zeii şi muzele nu vor să-mi primească invocaţia pe motiv că nerozia lui Tiberică i-a indispus! Olimpul e făcut foc iar Minerva, care tocmai îşi sorbea abrozia de dimineaţă, s-a înecat de indignare!

— Protestez! se supără Tiberică. Nu e subterană, de acord, dar *priviţi* bine în jurul vostru, ignoranţilor!

Începu să se deplaseze rapid în toate părţile, arătînd pereţii trecătorii, rîcîind pietrele cu unghia, scormonind pe jos cu vîrful ghetei:

— Deschide ochii Marius, nu-i o trecătoare obişnuită! *E săpată de mîna omului*, iubitorule de dicţionare! Priveşte verticalitatea pereţilor, urmele uneltelor — tîrnăcoape şi scoabe din vechime! — orientarea traseului *după rocile de calcar* fiindcă sînt cele mai moi, deci mai uşor de săpat!

— O exploatare minieră?

— Nu. Pur şi simplu, un drum de taină, practicat în vederea anumitor scopuri. De exemplu, pentru deplasarea rapidă şi sigură a populaţiei sau a oştilor. Evul mediu, pericole, năvăliri, bejenii — sau poate că de la lecţiile astea aţi lipsit? Cel mai hazliu este faptul că tocmai voi jucaţi într-un film istoric!

— Sst! făcu Palaghiţă, care dusese iar palma la ureche, ascultînd cu atenţie. Felicitări! Sînt informat că Minerva, ascultîndu-te, şi-a mai revenit, ba chiar regretă că s-a înşelat în privinţa ta!

Tiberică Adamescu oftă:

— Ai de gînd să isprăveşti odată cu ironiile? Vă *interzic* să mai vorbiţi alandala pe locurile astea! Respectaţi-le! Pe aici n-a mai trecut de patru secole nimeni, şi ar fi un sacrilegiu ca noii veniţi să fie nişte palavragii!

Palaghiţă strînse din buze, săltîndu-şi într-un anumit fel umerii, adică de astă dată Tiberică are dreptate, să-i dăm Cezarului ce e al Cezarului.

— Bine, zise Marius, am asistat la o strălucită demonstraţie, dar acum ce facem, Tiberică, vreau să spun, trecătoarea asta duce *totuşi* undeva?

— Exact acolo unde v-am spus! zise ursuz Tiberică. De cealaltă parte a muntelui.

— Atunci să ne grăbim! E revoltător cît ne-am lungit la vorbă!

— Nu-i nici o grabă, spuse Tiberică. Pe creastă e cale de două ore. noi însă n-o să facem decît zece minute. In drum o să vă mai arăt ceva...

Străbăteau trecătoarea în şir indian, şi Marius se gîndea, amuzat, la faptul că, după patru secole, acest drum era din nou străbătut de oameni cu cămăşi de zale. Numai Tiberică era în ţinuta secolului 20, ba încă cea mai modernă, cu pantaloni bătuţi în ţinte şi plini de tigheluri şi de buzunare. «El e omul de azi, savantul care descoperă trecutul, din care fac parte eu, cu Palaghiţă şi Fred Apostolescu.»

— Priviţi! zise Tiberică.

Lui Marius nu-i venea să creadă: caleaşca, pe care o ştia zdrobită, la cîteva sute de metri, în vale era *aici*, în faţa lor, sau mai bine-zis resturile ei: o roată, oiştea, nişte spiţe...

— Nu se poate! Cine şi cînd le-a adus aici?

— Ai avut exact reacţia pe care o aşteptam, spuse Tiberică, solemn. Dar NU e aceeaşi caleaşcă.

(Va urma)

În numărul viitor: SURPRIZA

ESCUAL-ERRNA

De sute, şi chiar de mii de ani, stema strămoşilor este păstrată în toate satele şi oraşele basce.

În regiunile aflate de-a lungul Atlanticului, de o parte şi de cealaltă a munţilor Pirinei. atît în cuprinsul Franţei de sud-vest cît şi în Spania, se află statornicită din vremuri străvechi o populaţie de oameni harnici şi dîrzi — bascii — al căror număr se apropie astăzi de un milion. Pămînturile locuite de basci sînt numite de ei **Escual-Errna** («Ţara celor care vorbesc escuara»).

Cîndva, în evul mediu, bascii erau organizaţi în şapte republici. Aceste formaţii statale erau independente, dar legate prin unitatea limbii şi origina comună. *Zazpiakbat* — «şapte înseamnă unul» a constituit din vechi timpuri chemarea de luptă ce exprima conştiinţa unităţii lor ca popor.

Cu timpul, relaţiile dintre cele şapte republici s-au destrămat astfel că, pînă la urmă, o parte din republicile basce au fost anexate la Franţa, iar restul la Spania. În pofida vitregiei istoriei, bascii şi-au păstrat intacte fiinţa lor naţională, limba, tradiţiile. Ei reprezintă o «insulă misterioasă» în aria Europei prin caracterul aparte al culturii lor, prin originalitatea limbii, prin izolarea în care se menţin de nenumărate secole. Se căsătoresc, de obicei, numai între ei şi chiar dacă împrejurările îi fac să emigreze — există 250 000 de basci în Canada şi Statele Unite ale Americii — ei formează în străinătate cercuri şi colonii «închise» oricăror înrudiri cu străinii.

«Un popor de luptători viteji, de marinari încercaţi şi păstori pricepuţi, cel mai mîndru neam din cîte am cunoscut» — vorbea despre oamenii din Escual-Errna marele scriitor Ernest Hemingway, unul dintre cei mai mari admiratori ai poporului basc.

Cine sînt străbunii acestui neam amintit cu respect de istoricul antic Herodot? De unde veneau ei? Sau au fost dintotdeauna statorniciţi pe aceste pămînturi de pe ţărmul Atlantic? Istoria nu poate da încă un răspuns acestor întrebări.

BASCII SÎNT URMAŞII ATLANŢILOR?

Obîrşiile misterioase ale acestei populaţii au atras atenţia multor istorici, lingvişti şi etnologi. S-au născut în decursul timpului numeroase ipoteze. Una dintre cele mai controversate azi în lumea ştiinţifică, tinde să demonstreze că bascii sînt descendenţii unor populaţii atlante ce trăiau în arhipelagurile care, în urmă cu milenii, întovărşeau ţărmul continental. Cum — afirmau ei — prăbuşirea pămînturilor atlante s-a petrecut treptat, în mai multe faze, este de presupus că o parte din insulari s-au putut refugia în zonele costiere ale Atlanticului — spaţiu în care locuiesc azi bascii, aşa cum cei din zonele apusene ale Atlantidei s-au putut refugia pe continentul opus, în America Centrală sau în America de Sud.

Nu lipsesc şi o serie de argumente de ordin antropologic, istoric şi lingvistic. Cercetîndu-se sîngele unei mari părţi a populaţiei basce s-a evidenţiat un fapt ce merită într-adevăr reţinut. În cuprinsul Escual-Errnei se află *cea mai mare concentrare de oameni din tot cuprinsul continentului care are sîngele din grupa zero*, grupă extrem de rară. Un asemenea caz nu se mai înregistrează *nicăieri* în lume. Un caz aparte, care consemnează o excepţie, dar nu e suficient pentru a demonstra că bascii sînt urmaşi ai unei populaţii ipotetice. Da, răspund susţinătorii ipotezei «atlante», dar cum s-ar explica altfel caracterul aparte, de sine stătător, al escuarei-limba vorbită de basci — a cărei structură nu are seamăn în nici una din limbile cunoscute. Izolarea în care s-au menţinut bascii, în tot cuprinsul secolelor nu ne poate sugera ideea că ei au izbutit să păstreze, mai mult sau mai puţin modificată, limba vorbită de atlanţi?

În sprijinul acestei teze vin o serie de constatări făcute de mai mulţi exploratori şi etnografi în aria Americii Centrale şi Meridionale. Trăsăturile caracteristice ale bascilor, profilul lor aspru, cu nas acvilin îşi găsesc o tulburătoare identitate cu cele ale indienilor lancandoni, cei mai puri urmaşi ai străvechilor maiaşi. Or, mulţi antropologi socotesc că înfloritoarea civilizaţie maia moşteneşte tradiţii şi cunoştinţe ale civilizaţiei atlante. Mai

ENIGMATICA TARA A bascilor

de A. LECCA

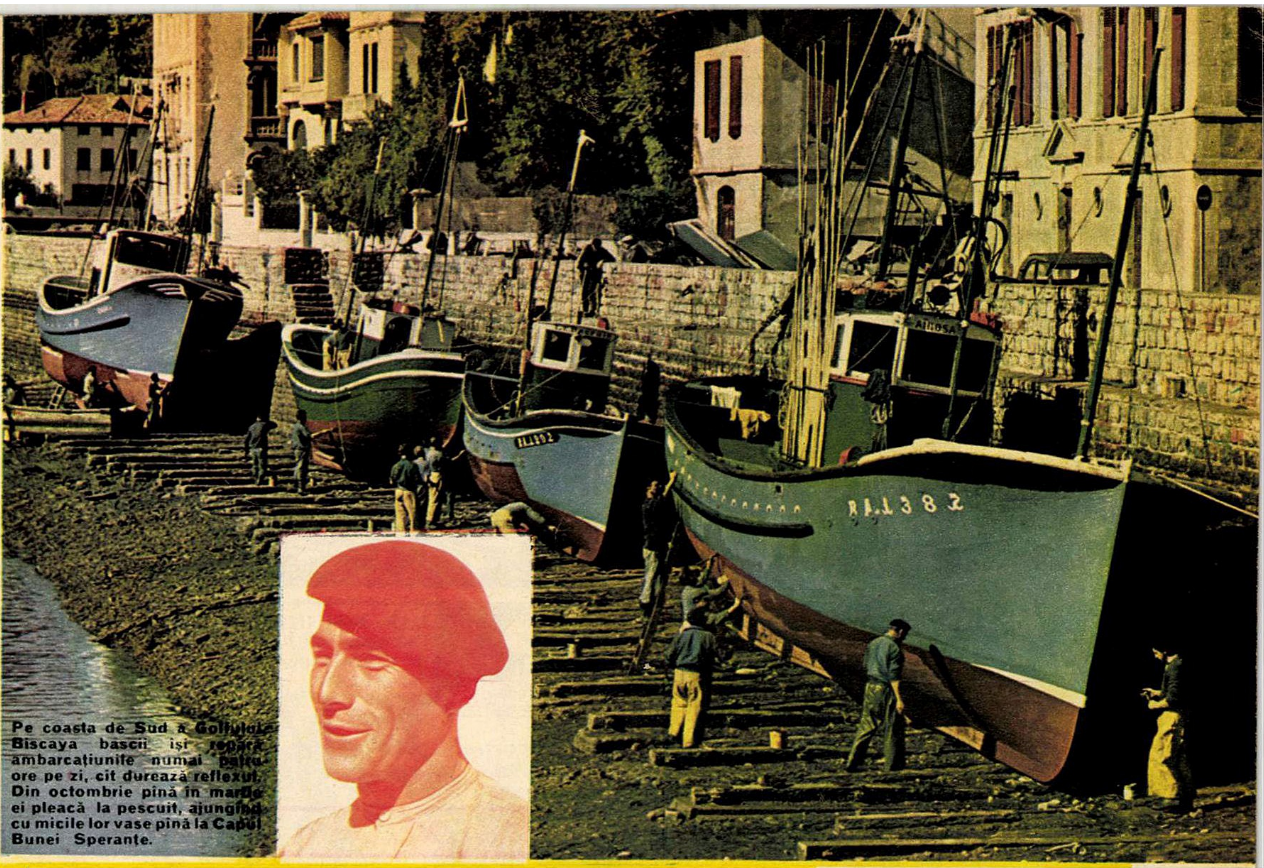

Pe coasta de Sud a Golfului Biscaya bascii își repară ambarcațiunile numai patru ore pe zi, cît durează reflexul. Din octombrie pînă în martie ei pleacă la pescuit, ajungînd cu micile lor vase pînă la Capul Bunei Speranțe.

intervin și alte identități. Bascii și astăzi în unele regiuni din Escual-Errna folosesc în loc de plug o furcă de lemn-*laya* (are doar doi dinți) pe care o înfig adînc în pămînt, dislocă solul și apoi aruncă în afundătură semințele. Această practică agricolă amintește pînă la identitate, tehnica agriculturii maiașe, cum o consemnă de altfel și celebrul arheolog **C.W. Ceram**.

Atlantologii se mai sprijină și pe un alt element, aparent fără importanță: un joc cu mingea, propriu bascilor pelota, a cărui tehnică și reguli îl apropie uimitor de mult de jocurile cu mingea, practicate în imperiul maiașilor. Aceste elemente — disparate și insuficiente, într-adevăr, spun ei — ne pot face să credem că reprezintă urmele unei culturi cu obîrșii comune, obîrșii ce-și află locul în aria continentului dispărut.

ESCUARA ÎȘI CAUTĂ IZVOARELE

Bascii au dat istoriei navigației, muzicii mondiale și pantheonului artistic universal oameni iluștri. Juan Sebastian del Cano, celebrul corăbier, tovarăș al lui Magellan, este primul căpitan al mării, care a navigat în jurul Pămîntului: el era basc, ca de altfel și marele compozitor Maurice Ravel și pictorul de reputație mondială Pablo Picasso. Oamenii din Escual-Errna se mîndresc cu ei după cum sînt mîndri și de limba pe care o vorbesc, unică în lume prin construcția originală a gramaticii sale, prin lexicul său bogat, motiv ce a prilejuit poeților basci să creeze opere de mare valoare.

Cum ipoteza atlantică nu are temeiuri puternice, concludente, în multe țări numeroși specialiști desfășoară cercetări pentru a stabili sursele primare ce au dat naștere acestui grai. Se crede că astfel s-ar putea ajunge să se clarifice și geneza poporului din Escual Errna. S-au descoperit în ultimii ani o serie de identități ale limbii cu dialectele georgiene și siberiene, cît și cu unele idiomuri vechi ale păstorilor nomazi tunguși. Mulți dintre lingviștii francezi, germani și sovietici sînt de părere că limba bască pare a fi o ultimă relicvă a unei limbi vorbită — în trecutul îndepărtat — pe o arie extrem de vastă.

Savantul german Von Natzmer susține astfel că «... în văile izolate ale Pirineilor, precum și în unele spații ale Siberiei s-au menținut ultimele rămășițe ale limbii vorbite în Europa în epoca glaciară».

Iată o inedită direcție de studiu, care ar putea, prin extinderea orizontului de cercetări, să rezolve în anii ce vin esența acestei duble enigme legate de origina bascilor și a limbii escuare.

O tînără bască în costum național dansează «jota».

Cel mai vechi dans popular basc poartă numele de «Zamalzen» — cuvînt care se traduce prin «dansul belșugului».

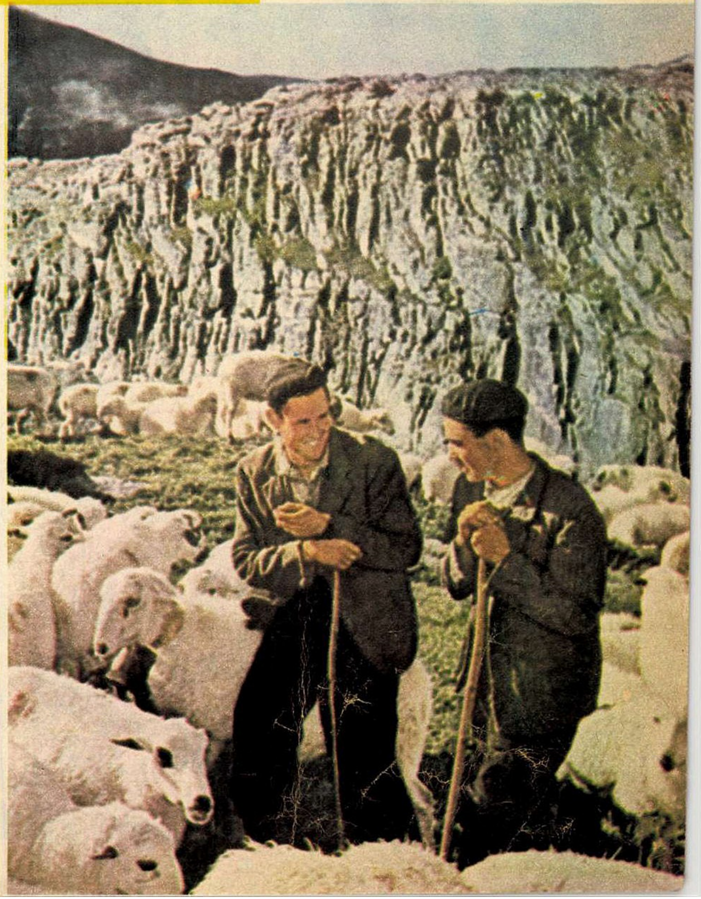

Oile constituie mîndria poporului basc. Timp de cinci luni de zile păstorii se retrag în munții Pirinei, unde păzesc turmele de oi, sprijinindu-se ore întregi în bastoane numite «makilaki».

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE: IZOLAT ÎN JUNGLA AMAZONULUI PENTRU A EFECTUA O EXPERIENȚĂ EPOCALĂ, PROFESORUL HAYES CADE ÎN PUTEREA TICĂLOSULUI NORBERT, PSEUDOASISTENTUL SĂU. LA FEL PĂȚESC ȘI TINERII EXPLORATORI PORNIȚI ÎN CĂUTAREA SAVANTULUI.

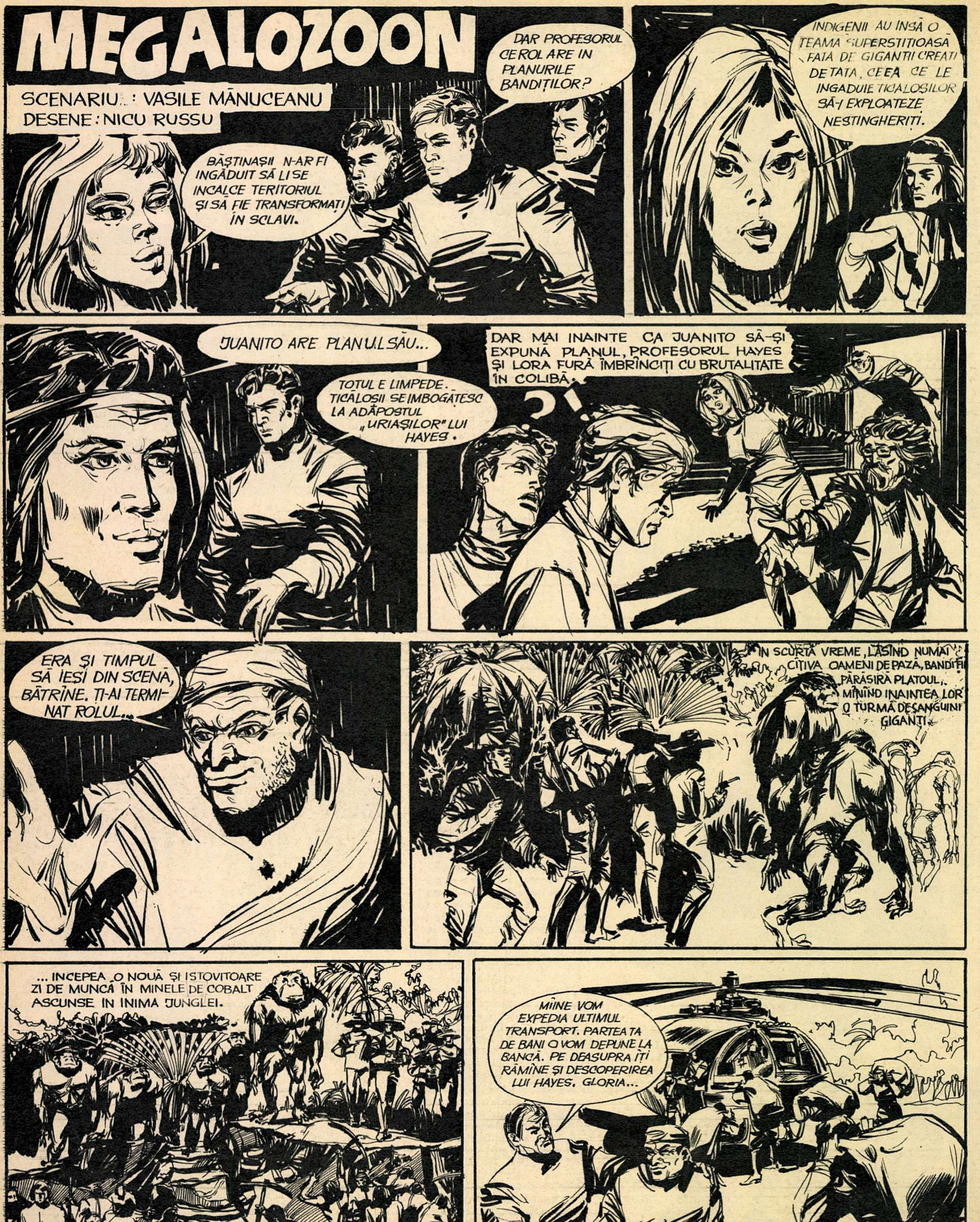
MEGALOZOON
SCENARIUL: VASILE MĂNUCEANU
DESENE: NICU RUSSU
BĂȘTINAȘII N-AR FI INGĂDUIT SĂ LI SE INCALCE TERITORIUL ȘI SĂ FIE TRANSFORMAȚI ÎN SCLAVI.
DAR PROFESORUL CE ROL ARE IN PLANURILE BANDIȚILOR?
INDIGENII AU INSĂ O TEAMA SUPERSTITIOASĂ FAȚA DE GIGANTII CREATI DE TATA, CEEA CE LE INGADUIE TICALOȘILOR SĂ-I EXPLOATEZE NESTINGHERIȚI.
JUANITO ARE PLANUL SĂU...
TOTUL E LIMPEDE... TICĂLOȘII SE IMBOGĂȚESC LA ADĂPOSTUL „URIAȘILOR" LUI HAYES.
DAR MAI INAINTE CA JUANITO SĂ-ȘI EXPUNĂ PLANUL, PROFESORUL HAYES ȘI LORA FURĂ ÎMBRÎNCIȚI CU BRUTALITATE ÎN COLIBĂ.
?!
ERA ȘI TIMPUL SĂ IEȘI DIN SCENĂ, BĂTRÎNE. ȚI-AI TERMINAT ROLUL...
IN SCURTĂ VREME, LĂSÎND NUMAI CÎTIVA OAMENI DE PAZĂ, BANDIȚII PĂRĂSIRĂ PLATOUL, MÎNÎND INAINTEA LOR O TURMĂ DE SANGUINI GIGANȚI.
... INCEPEA O NOUĂ ȘI ISTOVITOARE ZI DE MUNCĂ ÎN MINELE DE COBALT ASCUNSE ÎN INIMA JUNGLEI.
MÎINE VOM EXPEDIA ULTIMUL TRANSPORT. PARTEA TA DE BANI O VOM DEPUNE LA BANCĂ. PE DEASUPRA ÎȚI RĂMÎNE ȘI DESCOPERIREA LUI HAYES, GLORIA...

(Va urma)

„DELFINII“

Soare, aer, apă, veselie! acesta pare a fi motto-ul vacanței elevilor.

Intrînd pe poarta bazei sportive «Vulcan» din Capitală, m-au întîmpinat glasurile pline de voioșie ale suporterilor aflați în jurul micilor bazine de înot. Se întreceau în măiestrie și viteză «Delfinii», participanți la cea de a II-a serie a cursurilor de natație.

Deși nu au fost înregistrate rezultate remarcabile, întrecerile au plăcut și au prilejuit copiilor o utilă verificare a cunoștințelor, deprinderilor căpătate în ultimele două săptămîni de muncă asiduă. Asiduă, spun, fiindcă cei 300 de copii din această serie au reușit în timp record să asimileze lecțiile predate.

Profesorul lor, Mircea Fomino, *este entuziasmat de acest rezervor de viitori «ași» ai înotului:* «Am găsit aici, printre «puștii» mei, reale talente, sînt sigur că în viitorul cel mai apropiat veți auzi vorbindu-se despre ei».

Probele concursului au fost dominate de următorii înotători: fete — Elena Ileș, Mariana Sandu, Marieta Tudorache, Jeana Brăcaci, Carmen Panazan, Cristina Ioniță; băieți — Ionel Grigore, Constantin Nicolae, Nicolae Albu, Victor Dinu.

Înotul, prin complexitatea lui, ține să devină o deprindere care să nu fie străină nici unui copil. Ampla acțiune, inițiată în primăvara aceasta de către Consiliul Național al Organizației Pionierilor, Ministerul Învățămîntului și C.N.E.F.S., a făcut ca toți școlarii să dorească să devină... «delfini» curajoși, puternici, sănătoși. Peste 3 000 de copii au învățat pînă acum să înoate, iar pînă la 15 septembrie alți 7 000 vor deveni înotători!

Fotoreportaj de ELENA FUNDULEA

O GLUMĂ PE MARGINEA BAZINULUI

Desen: **CRĂIȚĂ M. VASILE**

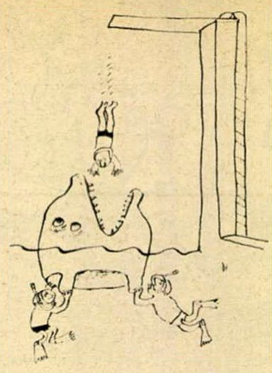

Desen: **ANDO**

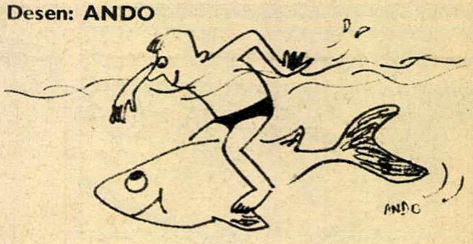

Stilul... „delfin“

Desen: **A. POCH**

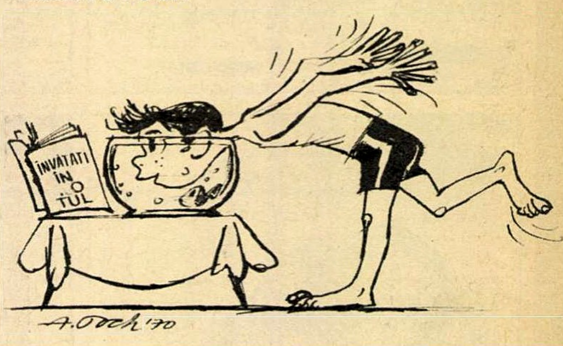

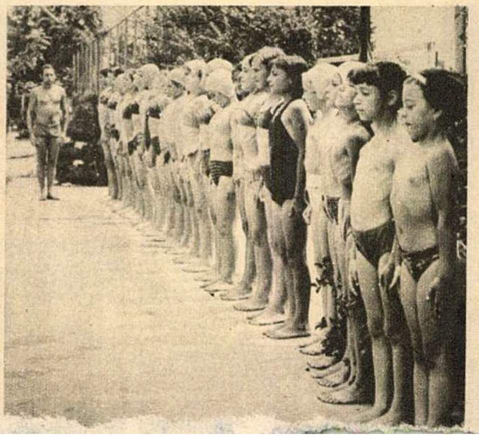

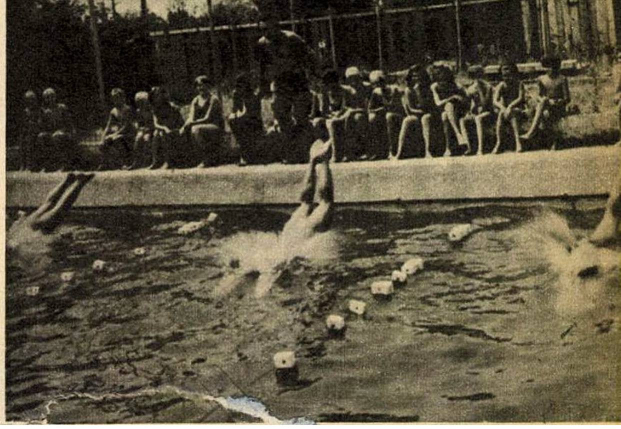

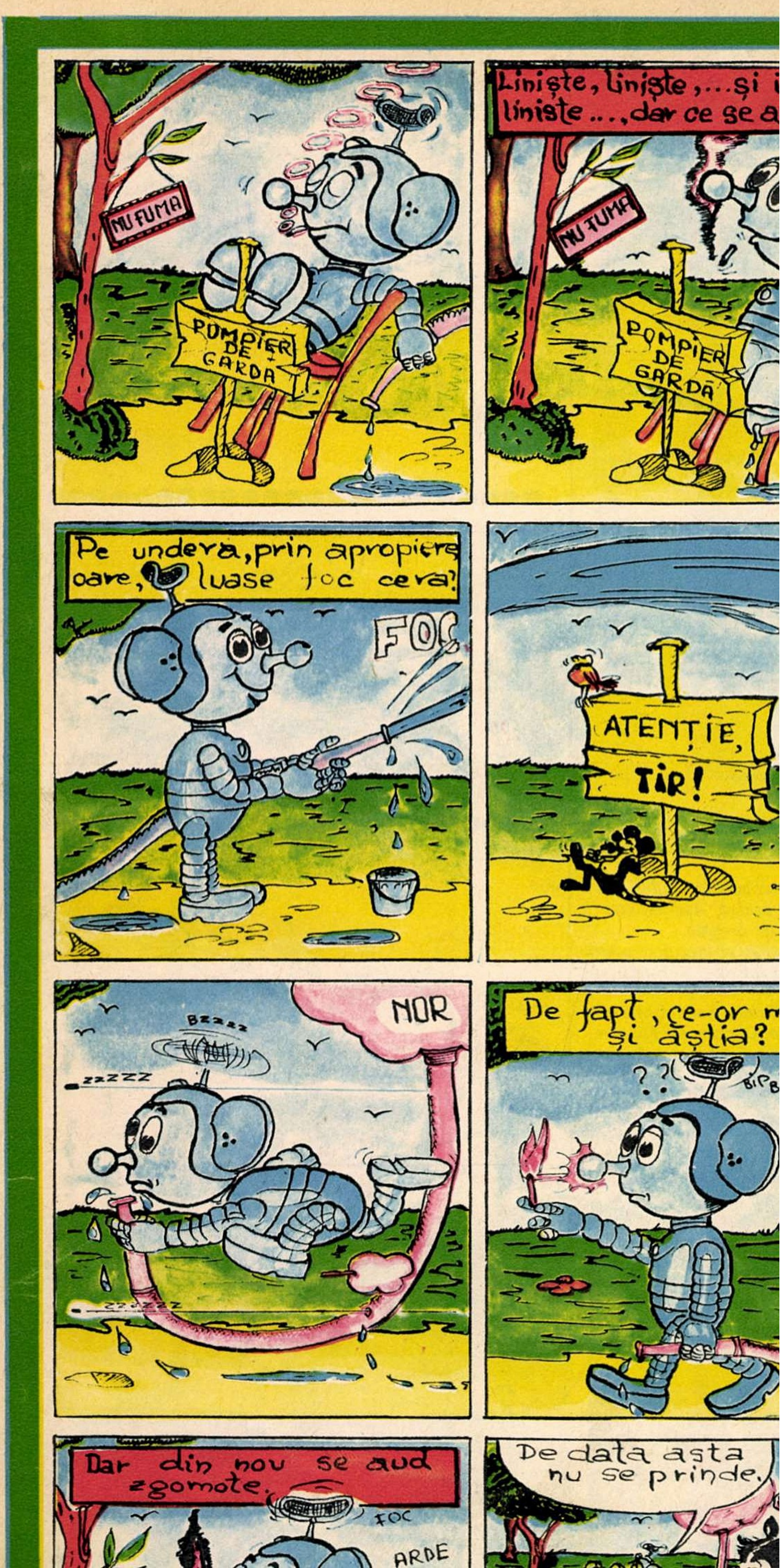
NU FUMA
POMPIER DE GARDĂ
Liniște, liniște, ...și
liniste ..., dar ce se a
NU FUMA
POMPIER DE GARDĂ
Pe undeva, prin apropiere oare, luase foc ceva?
FOC
ATENȚIE, TIR!
NOR
BZZZZ
ZZZZZ
ZZZZZ
De fapt, ce-or
și aștia?
??
BIPB
Dar din nou se aud zgomote.
FOC
ARDE
De data asta nu se prinde.

AVENTURILE COLEGULUI

SCENARIU ȘI DESENE
IONIȚĂ MARIAN - BUCUREȘTI

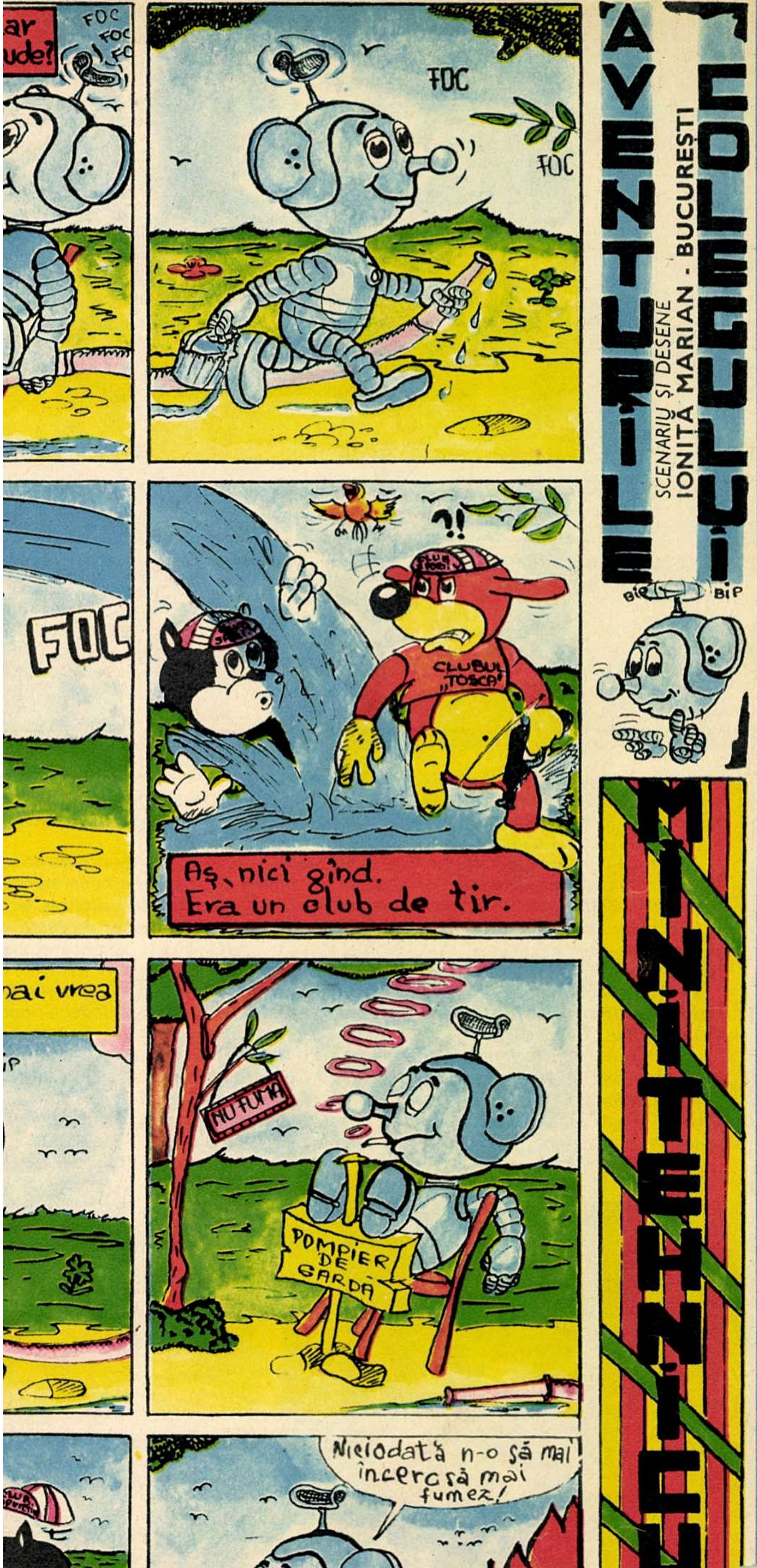
ar
ude?
FOC
FOC
FO
FOC
FOC
BIP
BIP
FOC
?!
CLUB TOSCA
CLUBUL „TOSCA”
Aș, nici gînd.
Era un club de tir.
nai vrea
iP
NU FUMA
POMPIER DE GARDA
Niciodată n-o să mai încerc să mai fumez!
MINITEHNICU

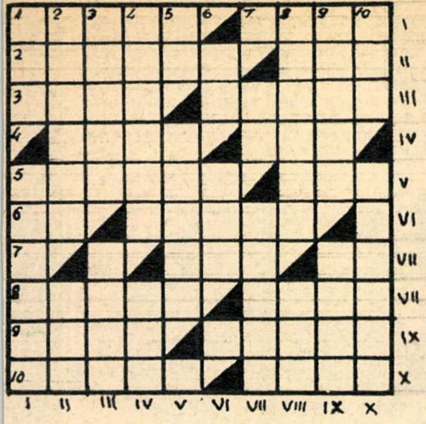

DIN PATRU PĂRȚI (fantezie)

ORIZONTAL.

1. A lua în focuri — Asociația cineastilor. 2. A trage în foi subțiri tabla — La război! 3. Apărut — Șifonat. 4. Numele științific al raței — Bară de gimnastică. 5. Munte în Armenia — Livadă (Trans.) 6. Nota diapazonului — Pasăre de pradă. 7. Timp (pl.) — Acum! 8. Face ochii mari — Orificii nazale. 9. Dragoste — Sătean. 10. În stare naturală — Padelă.

VERTICAL

1. ...Baba. — Nume bărbătesc. 2. Strîmtoare marină. — Mamă (inv.) 3. A lăsa pe mîine — Primul produs rămas la măcinarea grîului. 4. Chemare cu aviz — Măsuri pe cîmp. 5. În cană! — Gust. 6. Indicator — Obraz. 7. Curs mijlociu! — June. 8. Instrumente muzicale — Papagal mexican. 9. Patria lui Ulise — Nume armean. 10. Fecior (pop). — Alt nume al cascadei «Șapte scări» de lîngă Predeal.

ORIZONTAL (ÎNAPOI)

I. Eroul fără frică — A anina. II. Armăsari dobrogeni — Studiat la zoologie. III. Tată alintat — Diminutiv masculin. IV. Varietate de stejar — Curs de apă în Iugoslavia. V. Povară de porumb ... Refrenul gornistului. VI. Plase de pescuit — Aluminiu. VII. Apelativ — Gina și-a pierdut capul! VIII. Stat asiatic — Meleag. IX. Povestit — Orașul către care converg toate drumurile. X. Ca pelinul — Cartier bucureștean.

VERTICAL (ÎNAPOI)

I. Mare de stat — Refren popular. II. Prieten la Paris — Indicat. III. Răsucit (vorbind de lînă) — A însufleți. IV. Curelușă de meșină — Bloc cărat de ghețari. V. Nume slav — Poftim. VI. Clar — Intocmai. VII. Lezat — Careu! VIII. A răsturna pămîntul. — Necredincios (fig.) IX. Curs de apă în Maramureș — Salcîmi. X. Filmul celor mici — Măsură agrară chineză.

Prof. DUMITRU IACOBESCU

FĂRĂ CUVINTE

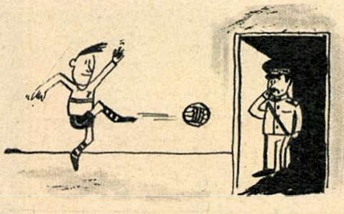

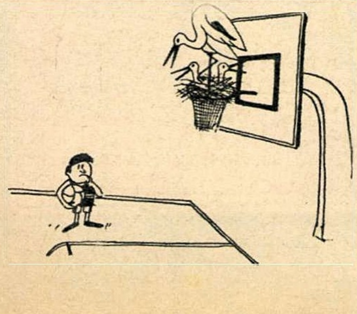

DAN VASILE DUMITRESCU

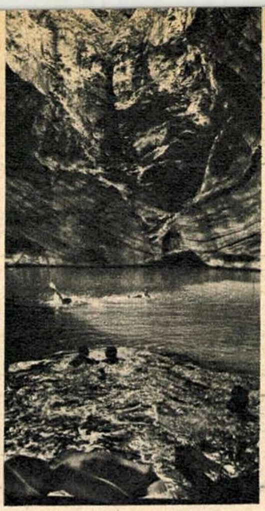

Foto: NICU VASILE

BLITZ

Decor original pentru un ștrand: lacul natural din Peștera Miresii de la Slănic-Prahova.

PRIMUL AJUTOR ÎN DRUMEȚIE

În timpul excursiilor se pot întîmpla unele neplăceri datorită mersului pe jos. În cazuri de julituri este necesar ca acestea să fie spălate cu apă oxigenată înainte de pansare. Rosăturile trebuie spălate cu o bucățică de tifon steril îmbibat cu eter sau benzină și apoi acoperim locul cu pansament. În caz de lovituri, punem comprese reci pe locul respectiv, comprese pe care le schimbăm pe măsură ce ele se încălzesc. Dacă avem la dispoziție alcool este bine să stropim compresele cu cîteva picături. În cazul cînd avem de-a face cu o scrîntitură, aplicăm pe locul respectiv un pansament strîns ușor și trimitem accidentatul la medic. fără a încerca să îndreptăm noi scrîntitura.

UN ZÎMBET CU...

Celebrul chimist italian Amedeo Avogadro (1776—1856) a intrat într-o dispută cu nu mai puțin celebrul său prieten, matematicianul Karl Friedrich Gauss (1777—1855). Cel din urmă afirma că fizica si chimia nu sînt decît accesorii ale matematicilor.

Combătîndu-l, Avogadro îi spuse că matematica este doar o abstracție a fizicii și chimiei și pentru a-și întări spusele amestecă în laborator 2 litri de hidrogen cu 1 litru de oxigen, obținînd în final 2 litri de apă gazoasă.

— Vezi dumneata? spuse Avogadro. Cînd vrea chimia, doi și cu unul fac doi, iar nu trei ca în matematică...

VREȚI SĂ AVEȚI UN ROBOT? Nimic mai simplu: construiți-l după planurile din RACHETA CUTEZĂTORILOR NR. 8 24 de pagini de tehnică, știință, construcții, modelism.

MIHAI VITEAZUL

(Urmare din pag. 9)

naje fără de care multe filme nu s-ar putea realiza. Iată, de pildă, o secvență din «Mihai Viteazul» datorită în exclusivitate cascadorilor:

În casa Buzescu, otomanii așteaptă să-și primească birurile. Deodată, casa ia foc, din patru părți izbucnesc explozii. Grinzi și cărămizi zboară în văzduh și se prăbușesc pe pămînt. Un adevărat prăpăd, o pedeapsă bine meritată pentru otomani. Săriturile acestora prin foc, rezultat a o sută cincizeci de explozii, sînt datorate cascadorilor. Cu acest prilej aflăm despre o performanță a cunoscutului cascador Soby, cum îi spun prietenii, pe nume Cseh Szabolcs. După o rostogolire în aer, în timpul exploziei, el a reușit să aterizeze la sol de la 13 m înălțime fără protecția care se folosește de obicei.

— Trebuie să știi să cazi pe spate, ne spune Soby, fiindcă altfel îți frîngi coastele. Dar, după mine, cele mai primejdioase sînt scenele de mulțime, în care zecedouăzeci de cai galopează și cad unul peste altul. Aceste scene cer o extremă încordare a atenției.

— Ați avut vreun accident în timpul filmărilor?

De data aceasta, ne răspunde cascadorul Tudor Stavru:

— Nu, n-am avut. Între noi există o foarte bună colaborare, studiem, în colectiv, foarte amănunțit, fiecare mișcare pe care o executăm. Și asta este esențialul în cascadorie, în afară, bineînțeles, de perfecționarea continuă a reflexelor. Într-o frîntură de secundă trebuie să alegi cea mai bună soluție de mișcare. După turnarea acestui film putem spune cu mîndrie că vom avea o școală neîntrecută de cascadori invidiată de mulți realizatori.

Nu ne putem opri să nu-i admirăm pe acești flăcăi care nu cunosc teama.

Părăsim locul de filmare. În urma noastră totul se potolește. Am asistat la 14 ore de filmare, într-o zi din luna lui cuptor. După cele văzute așteptăm cu nerăbdare premiera!.

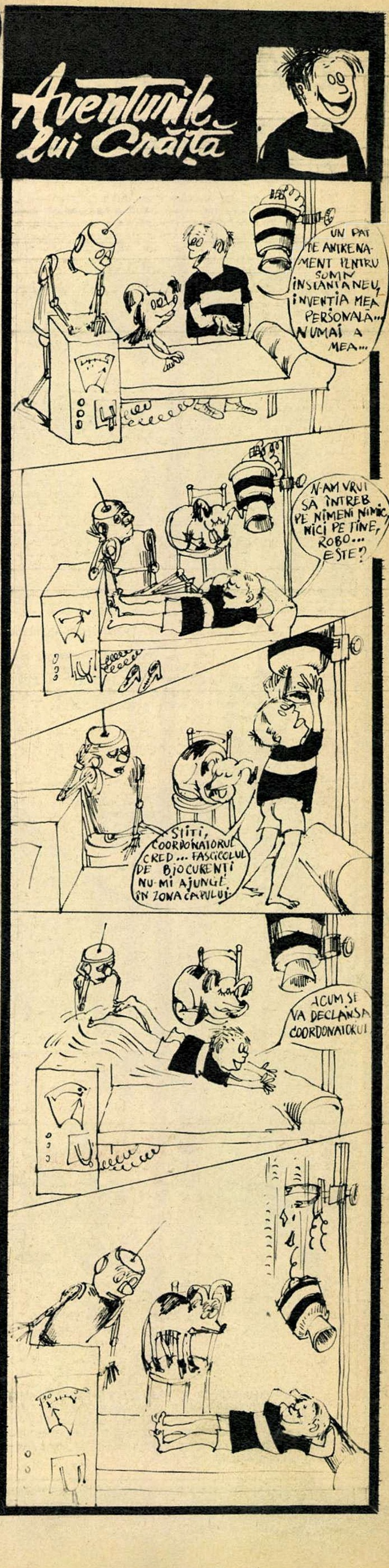
Aventurile lui Crăița
UN PAT DE ANTRENAMENT PENTRU SOMN INSTANTANEU, INVENȚIA MEA PERSONALĂ... NUMAI A MEA...
N-AM VRUT SĂ ÎNTREB PE NIMENI NIMIC, NICI PE TINE, ROBO... ESTE?
ȘTIȚI, COORDONATORUL CRED... FASCICOLUL DE BIOCURENȚI NU-MI AJUNGE ÎN ZONA CAPULUI.
ACUM SE VA DECLANȘA COORDONATORUL

Desen: CRĂIȚĂ-MÎNDRA VASILE

108

PALOȘUL NEÎNVINS

17

Scenariu: **COSTACHE ANTON**

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: TREI BOIERI, HÎRA, VARTIC ȘI TOMA ADUC ȘTIREA CĂ HATMANUL MIHU A TRĂDAT, TRECÎND CU TOȚI BOIERII ȘI CU OȘTIREA ÎN TABĂRA LUI SOLIMAN. ADÎNC MÎHNIT, RAREȘ SPUNE: — I-AM RIDICAT PE TOȚI, LE-AM DAT RANGURI ȘI STARE ȘI DACĂ ȘTIAM CE UNELTESC, MARTOR MI-E ACEST PALOȘ CĂ LE-AȘ FI LĂSAT ȘI CAPUL MEU, NUMAI SĂ NU SE ATINGĂ DE LIBERTATEA ȚĂRII. CĂ NU PE MINE M-AU TRĂDAT. AU TRĂDAT ȚARA.

Desene: **MIHAI SÂNZIANU**

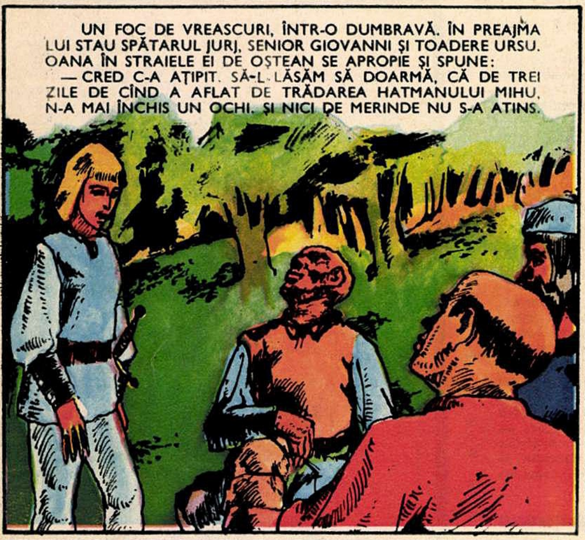

UN FOC DE VREASCURI, ÎNTR-O DUMBRAVĂ. ÎN PREAJMA LUI STAU SPĂTARUL JURJ, SENIOR GIOVANNI ȘI TOADERE URSU. OANA ÎN STRAIELE EI DE OȘTEAN SE APROPIE ȘI SPUNE:
— CRED C-A AȚIPIT. SĂ-L LĂSĂM SĂ DOARMĂ, CĂ DE TREI ZILE DE CÎND A AFLAT DE TRĂDAREA HATMANULUI MIHU, N-A MAI ÎNCHIS UN OCHI. ȘI NICI DE MERINDE NU S-A ATINS.

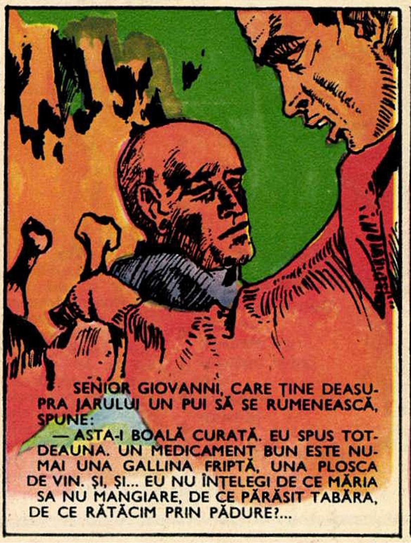

SENIOR GIOVANNI, CARE ȚINE DEASUPRA JARULUI UN PUI SĂ SE RUMENEASCĂ, SPUNE:
— ASTA-I BOALĂ CURATĂ. EU SPUS TOTDEAUNA. UN MEDICAMENT BUN ESTE NUMAI UNA GALLINA FRIPTĂ, UNA PLOSCA DE VIN. ȘI, ȘI... EU NU ÎNȚELEGI DE CE MĂRIA SA NU MANGIARE, DE CE PĂRĂSIT TABĂRA, DE CE RĂTĂCIM PRIN PĂDURE?...

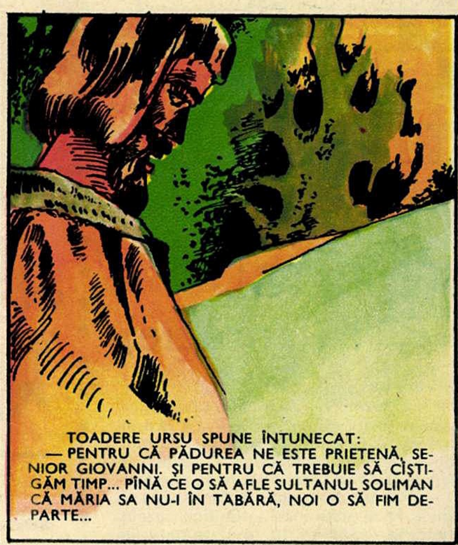

TOADERE URSU SPUNE ÎNTUNECAT:
— PENTRU CĂ PĂDUREA NE ESTE PRIETENĂ, SENIOR GIOVANNI. ȘI PENTRU CĂ TREBUIE SĂ CÎȘTIGĂM TIMP... PÎNĂ CE O SĂ AFLE SULTANUL SOLIMAN CĂ MĂRIA SA NU-I ÎN TABĂRĂ, NOI O SĂ FIM DEPARTE...

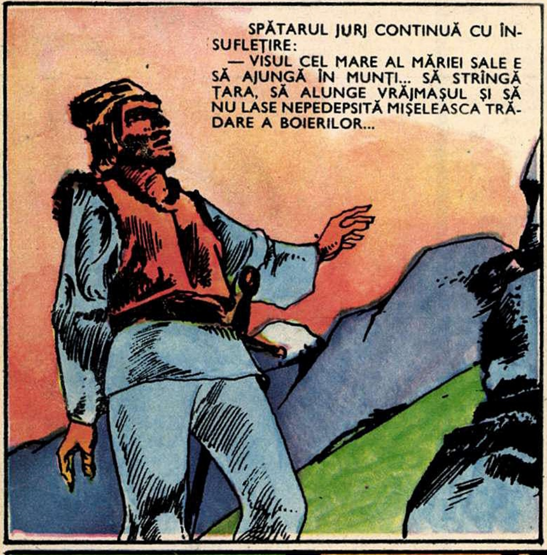

SPĂTARUL JURJ CONTINUĂ CU ÎNSUFLEȚIRE:
— VISUL CEL MARE AL MĂRIEI SALE E SĂ AJUNGĂ ÎN MUNȚI... SĂ STRÎNGĂ ȚARA, SĂ ALUNGE VRĂJMAȘUL ȘI SĂ NU LASE NEPEDEPSITĂ MIȘELEASCA TRĂDARE A BOIERILOR...

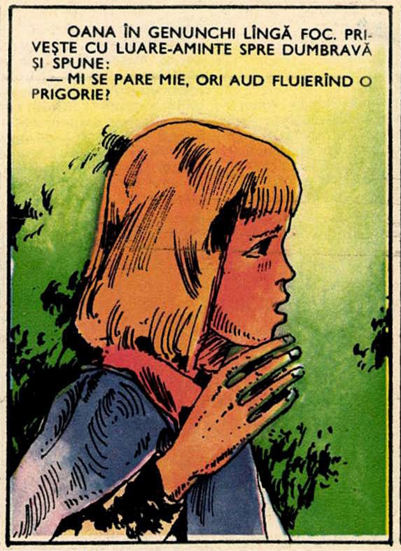

OANA ÎN GENUNCHI LÎNGĂ FOC. PRIVEȘTE CU LUARE-AMINTE SPRE DUMBRAVĂ ȘI SPUNE:
— MI SE PARE MIE, ORI AUD FLUIERÎND O PRIGORIE?

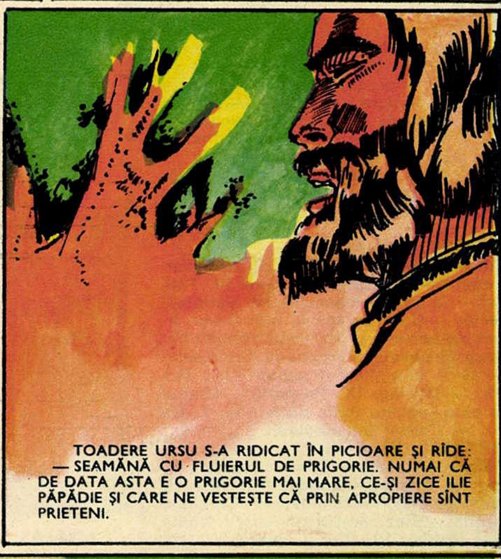

TOADERE URSU S-A RIDICAT ÎN PICIOARE ȘI RÎDE:
— SEAMĂNĂ CU FLUIERUL DE PRIGORIE. NUMAI CĂ DE DATA ASTA E O PRIGORIE MAI MARE, CE-ȘI ZICE ILIE PĂPĂDIE ȘI CARE NE VESTEȘTE CĂ PRIN APROPIERE SÎNT PRIETENI.

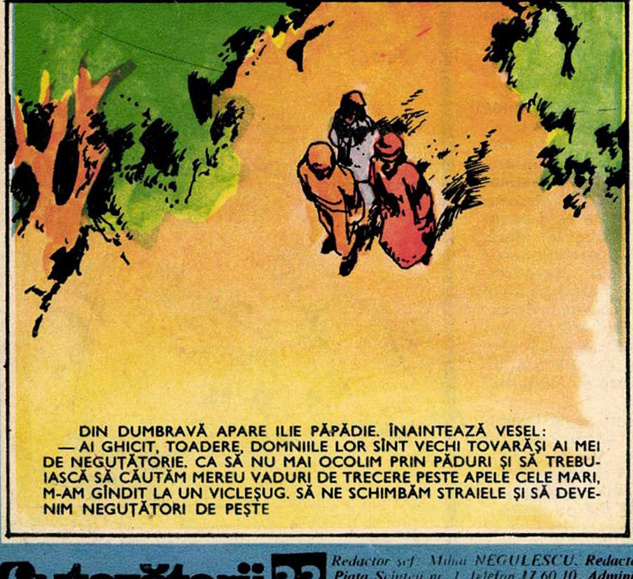

DIN DUMBRAVĂ APARE ILIE PĂPĂDIE. ÎNAINTEAZĂ VESEL:
— AI GHICIT, TOADERE, DOMNIILE LOR SÎNT VECHI TOVARĂȘI AI MEI DE NEGUȚĂTORIE. CA SĂ NU MAI OCOLIM PRIN PĂDURI ȘI SĂ TREBUIASCĂ SĂ CĂUTĂM MEREU VADURI DE TRECERE PESTE APELE CELE MARI, M-AM GÎNDIT LA UN VICLEȘUG. SĂ NE SCHIMBĂM STRAIELE ȘI SĂ DEVENIM NEGUȚĂTORI DE PEȘTE

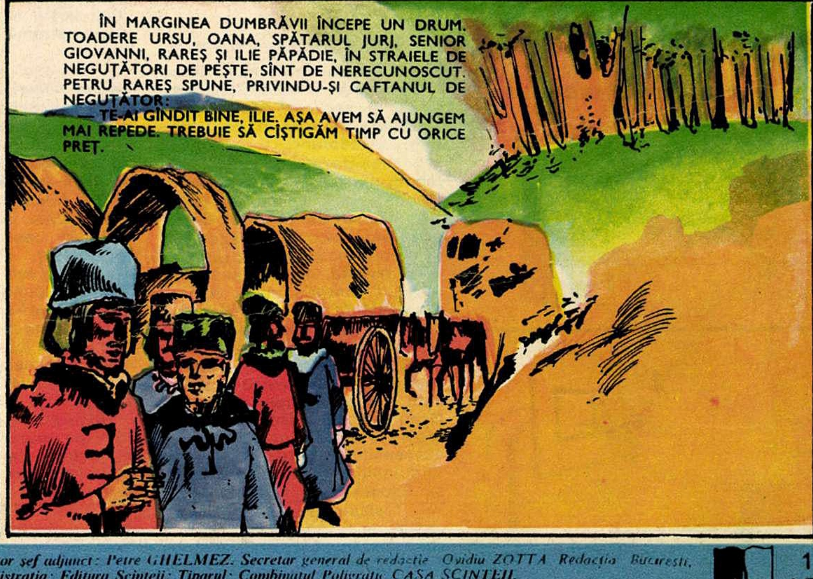

ÎN MARGINEA DUMBRĂVII ÎNCEPE UN DRUM. TOADERE URSU, OANA, SPĂTARUL JURJ, SENIOR GIOVANNI, RAREȘ ȘI ILIE PĂPĂDIE, ÎN STRAIELE DE NEGUȚĂTORI DE PEȘTE, SÎNT DE NERECUNOSCUT. PETRU RAREȘ SPUNE, PRIVINDU-ȘI CAFTANUL DE NEGUȚĂTOR:
— TE-AI GÎNDIT BINE, ILIE. AȘA AVEM SĂ AJUNGEM MAI REPEDE. TREBUIE SĂ CÎȘTIGĂM TIMP CU ORICE PREȚ.

(va urma)

Cutezătorii 33
Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura Scînteii; Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Redactor de număr: Elena MĂNESCU Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Lucia SILOMAS
1 LEU
Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă. 41033